„Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
Leidžia kas Pėtnyčia
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.50
Kitose Viešpatystėse $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

TĖVYNĖ

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas: LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly „Tėvynė"
Published Every Friday
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.50
To Foreign Countries $2.00
„TĖVYNĖ",
307 W. 30th St., New York, N. Y.

No. 12 Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918. New York, N. Y., Kovo (March) 23, 1934. Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879. Vol. XXV

MINNESOTA HISTORICAL SOCIETY

Lenkai Atmetė Badaujantiems Lietuviams Pagelbą

Prisiruošimas Skristi į Lietuvą Eina Gyvai

Išdraskė Raudonųjų Lizdą Lietuvoje

LENKAI ATMETĖ BADAUJANTIEMS LIETUVAMS SIULOMĄ PAGELBĄ.

New York, N. Y., kovo 19.— Mes jau esame rašę, kad pastaruoju laiku Okupuotoje Lietuvoje ištiko didelis badas. Buvome pranešę, kad ten badauja apie 20,000 lietuvių kaimiečių. Papildomomis žiniomis, tačiau, nusakoma, jog badaujančių busią apie 80,000. Lietuvos lietuviai, sužinoję apie šį liudną įvykį, griebėsi priemonių savo broliams vilniečiams pagelbėti. Pirmutine pagelba numatyta Lietuvos Raudonasis Kryžius, kuris norėjo ištiesti pagelbos ranką Vilnijoje badaujantiems lietuviams. Bet lenkai šitą pagelbą šaltaširdžiai, kaipo ne žmonės, atmetė. Šiuo reikalu mes gavome iš Kauno sekamą Eltos žinią:

„Kaip jau buvo pranešta, Lietuvos Raudonasis Kryžius kreipėsi į Raudonojo Kryžiaus draugijų sąjungą Paryžiuje Vilniaus krašte siaučiančio bado reikalu. Kaip žinoma, Lietuvos Raudonasis Kryžius, giliai užjausdamas didelės nelaimės ištiktus Vilniaus krašto gyventojus, norėjo ateiti į pagelbą badaujantiems ir šiltinės kamuojamiems žmonėms. Šiomis dienomis iš Raudonojo Kryžiaus draugijų sąjungos Paryžiuje buvo gautas atsakymas, kad **Lenkija atsisako priimti Lietuvos pagelbą.** Esą, lenkų valdžios įstaigų ir lenkų Raudonojo Kryžiaus priimtos priemonės esančios pakankamos. Bendrai, padėtis esanti lokalinio pobudžio ir nealiarmuojanti."

Del šio įvykio Lietuvos žinių agentura Elta deda sekamą prierašą:

„Paduodant šią žinią, galima tik pasigailėti ir pasipiktinti, kad Lenkija taip lengvaširdiškai atsisako nuo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pagelbos musų broliams, Vilniaus krašte gyvenantiems, ištiktiems nederliaus ir susidurusiems net su bado baisenybėmis. Musų visuomenė negali nusiraminti, nes daug kieno kasdien gaunamos iš Vilniaus krašto, iš giminių ir draugų, žinios šaukte šaukia, kad priemonės, kurių Lenkijos Raudonasis Kryžius sako esant imtasi, matyt, yra visai nepakankamos. Galima buvo tikėtis, kad nepolitinei, grynai humaniškai organizacijai, Lietuvos Raudonajam Kryžiui, bus leista sušelpti badaujančius. Ir nelaukiant, kol jis galės oficialiai paskelbti aukų rinkimą, į įvairias organizacijas ėmė plaukti iš visų Nepriklausomos Lietuvos kraštų aukos ir pasižadėjimai prisidėti prie pagelbos darbo."

Pasirodo, kokią širdį lenkai link lietuvių turi. Vilnijos lietuviai badauja, pati lenkų valdžia badaujančių reikiamai nesušelpia, o kuomet siuloma pagelba iš Nepriklausomos Lietuvos — barbariškas lenkas į tai šaltaširdiškai ranka pamoja. Šį įvykį kiekvienas lietuvis privalo giliai į savo širdį įsidėti ir dar kartą prisiminti lenkų „broliškumą" link lietuvių.

PRISIRUOŠIMAS SKRISTI Į LIETUVĄ EINA GYVAI.

New York, N. Y. — Nėra to skaitančio laikraščius lietuvio, kuris nežinotų, kad p. Juozas Janušauskas (James) rengiasi šią vasarą skristi į Lietuvą. Šiuo skridimu jis nori užbaigti musų žuvusių lakunų a. a. Dariaus-Girėno pradėtą žygį. Kiek tenka sužinoti, tai jei oro aplinkybės leis — p. Janušauskas iš Amerikos išskris lygiai tą pačią dieną, kurioje ir musų žuvusieji lakunai išskrido — liepos 15. Kadangi tas laikas jau nepertoliausia, tai ir šį skridimą remiantieji lietuviai gyvai darbuojasi. Jau veik visoje Amerikoje — didesnėse ir mažesnėse kolonijose — yra suorganizuoti ALTASS skyriai; kur jų nėra — ten organizuojami. Chicagos laikraščiai „Naujienos" ir „Draugas" duoda oficialius pranešimus apie plaukiančias į Centrą aukas. Pasirodo, kad tų aukų jau nemaža. Iš daugelio vietų atplaukia šimtinėmis ir daugiau. Kas kiek gali — remia. Yra atsiradusių ir pavienių asmenų, kurie stambiomis aukomis skridimą remia. Pavyzdžiui, tulas chicagietis L. Radziukynas (Radkins) pastaromis dienomis šiam reikalui paklojo $350.00. Tai pirmutinė tokia didelė pavienio asmens auka. Lietuvos žmonės taipgi antruoju skridimu susidomėję. Lietuvos valdininkija ir įvairių įstaigų tarnautojai kiek išgalėdami, net savo privačius reikalus nuskriausdami, aukoja. Lietuvos Aero Kliubas pastaromis dienomis į ALTASS centrą, Chicagoje, prisiuntė 10,000 litų skridimo parėmimui. Tai taipgi didžiausia organizacijos auka.

Taigi, kaip matome, skridimą remia visi kas kuo gali. Nemažai jį paremia ir Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kuopų, kurios aukoja iš savo iždų arba iš parengimų padarytus pelnus skiria. Pats lakunas skridimui rengiasi. Jis apie šį svarbų žygį ir gula ir kelia galvodamas. Lėktuvas jau užpirktas. Išrodo, kad antrasis skridimas bus pasekmingesnis, nes jį jau remia, galima sakyti, visi lietuviai.

Tos kolonijos, kur dar nėra suorganizuoti šiam reikalui komitetai — pasistengkite juos suorganizuoti. Kur jau yra tokie komitetai — padirbėkite gyviau, kad su savo dalele neatsilikus. Visi, kiek galėdami, šį žygį paremkime; paremkime jį taip, kad vėliau nereiktų gailėtis, jog savo pareigų neatlikome.

IŠDRASKĖ RAUDONŲJŲ LIZDĄ LIETUVOJE.

Kaunas. — Pastaruoju laiku Lietuvos saugumo policija išdraskė labai svarbų raudonųjų komunistų lizdą. Sulaikytas tulas Vulfas Sajatavičius. Jo bute padaryta krata ir rasta 565 egzemplioriai komunistų partijos organo „Tiesa" No. 2. Susekus siulus — mieste padaryta visa eilė kratų. Per kratas rasta įvairių atsišaukimų, raginimų remti Austrijos ir Vengrijos kovotojus su buržuazija, susirašinėjimų, korespondencijų ir tt. Ypač daug apie komunistų veikimą įrodymų rasta pas Vandą Mykolaitytę-Bulavienę. Be kitų daiktų pas ją rasta stalas, kurio kojoj buvo įtaisytos net keturios slėpynės. Iš viso komunistinės literaturos mažesni ir didesni sandėliai rasti keturi. Rastos komunistinės literaturos bus apie pora vežimų. Stambiausias sandėlis rastas Viliampolėj, Melikonių kaime, pas rusą Emilijanovą Serpijoną. Ten užtikta į žemę įleista ypatinga spintelė, kurioj buvo sudėti du pundeliai komunistinės literaturos. Vienam tų pundelių buvo 328 egzemplioriai, kitam 284. „Spartako" spaustuvė rasta Viliampolėj, Patrimpo gatvėje, pas Joną Grigonį. Jo bute užtikta cementinė rusis, o joj ir visi spaustuvės įrankiai. Į spaustuvę buvo galima įlipti tik pro tam tikrą skylę laibesniam žmogui. Toje spaustuvėje buvo spausdinamas ir organas „Tiesa".

Kratų pasekoje buvo suareštuota apie 20 žmonių. Tuo budu šia krata išdraskyta nepaprastai didelis komunistų lizdas ir stambi jų organizacija. Iš suimtųjų didesnę dalį sudaro ne lietuviai. Ypač jų tarpe yra daug vienos tautybės žmonių.

TRUMPOS ŽINELĖS.

Washington, D. C. — Netrukus gali kilti vienas didžiausių Amerikos istorijoje automobilių darbininkų streikas. Jei tai įvyks — bus streikuojama prieš kompaničnas unijas ir reikalavimą įvesti darbininkiškų unijų, po globa Amerikos Darbo Federacijos. Valdžia deda pastangas, kad streikas neįvyktų, norėdamas darbdavius ir darbininkus išanksto sutaikyti.

San Salvadore, El Salvadore. — Iš laivo į krantą gabenant dinamitą — nutiko sprogimas, kuriame žuvo apie 150 žmonių. Dalis miesto sugriauta. Po to kilo didelis gaisras, kuris į kruvą pelenų pavertė didelius miesto plotus.

New York, N. Y. — Rockefellerio Institutui pavyko surasti čiepus nuo miegamosios ligos, kuri pernai siautė St. Louis mieste ir kitose vietose. Bandymas daryta ant žiurkių. Tikima, jog tai veiks ir į žmones.

Roma. — Italijos diktatorius, Mussolini, padarius prekybinę sutartį su Austrija ir Vengrija, išsireiškė, kad butų leidžiama Vokietijai išnaujo apsiginkluoti, jei norima išvengti antros pasaulinės katastrofos — pasaulinio karo.

Pernai numirė Lietuvoje 32,749 žmonės. Nuo senatvės numirė 5,238, kiti nuo įvairių ligų.

Vienna, Austrija. — Jau prasidėjo Austrijos socialistų teismai. Jie kaltinami už nesenai įvykdytą sukilimą. Dabar juos teis civiliai teismai, o ne karo, kurie kiek anksčiau keletą socialistų nuteisė pakarti. Viennos kalėjimuose šiuo tarpu yra apie 1,600 socialistų, kuriuos visus laukia teismas. Keli socialistai jau nuteisti ir jie gavo po 8 mėnesius kalėjimo.

Buenos Aires, Argentina. — Čia gaunama žinių, kad Paraguajus ir Bolivija, kurios kovoja už Chaco sritį, rengiasi prie lemiančio mušio, kuris tikima netrukus įvyks. Abi pusės koncentruoja visas savo karines jėgas prie forto Avanti.

New York, N. Y. — Kovo 17 d. čia sustreikavo taksių šoferiai. Kovoja už panaikinimą kompaničnų unijų, kurių vieton reikalaujama pripažinti organizavimą darbininkiškų unijų.

Berlynas. — Ekonomijos ministerija paskelbė, kad vasario mėnesy Vokietijos eksportas į užsienį sumažėjo $24,000,000. Importas tuo tarpu žymiai padidėjo.

Guayaquill, Ecuador. — Pastaruoju laiku čia siautė dideli potviniai, kurie sugriovė miestelį Celica, turintį 10,000 gyventojų. Nelaimėje prigėrė 28 žmonės.

Iš Lietuvos

KAUNE SUSIŠAUDĖ KUNIGAI.

Kaunas. — Vasario 24 dieną Pranciškonų vienuolyne įvyko kruvina tragedija: vienuolyno „belaisvis", kun. Saveikis, peršovė du kitu kunigu. Minimas kunigas vienuolynan pateko atbuvimui „pakutų" už perdidelį girtavimą. Nors jam gana sunkiai prisiėjo vienuolyne gyventi, bet girtuokliauti jis visviena nesiliovė. Minimą vasario 24 d. jam „pradėjo skaudėti dantį" ir tuo tikslu išsiprašė vienuolyno vyriausybės, kad jį išleistų pas dantų gydytoją. Leidimą gavo. Išėjęs mieste ne dantį gydėsi, bet valstybinę traukė. Vakarop sugrįžęs į vienuolyną, kun. Saveikis nuėjo į kitų vienuolių kambarį, kur radosi keli dvasiškiai ir išsitraukęs revolverį, pradėjo į juos šaudyti. Kai kurie kunigai žengojosi ir manė, kad kun. Saveikis apsėstas piktosios dvasios. Bet žegnojimasis pasigėrusiam kunigui nieko nereiškė: jis vis šaudė. Pamatę, kad su kun. Saveikiu „kas negero", kunigai-vienuoliai pradėjo bėgioti iš kambario, o kai kurie palindo po lovomis. Čia kun. Saveikis vieną vienuolį sunkiai sužeidė. Vėliau jis nubėgo į kitą kambarį ir bešaudydamas dar vieną kunigą, vienuolyno viršininką sužeidė. Vienuolyne kilo didelis sąmišis. Administracija šaukėsi policijos pagelbos. Atvykus policijai, kun. Saveikis suimtas. Policijai jis pasidavė ramiai. Nuvežtas į kalėjimą, jis aiškinasi, kad gyvenimas vienuolyne esąs nepakenčiamas, kad jis buvo žiauriai persekiojamas ir todel kai kuriems vienuoliams atsikeršinęs. Spėjama, kad kun. Saveikis nebe bus nustojęs protinės lygsvaros. Taipgi eina speliojimų, kad minimame Pranciškonų vienuolyne visi ten esanti vienuoliai gyvena sunkiose aplinkybėse. Tikima, kad valdžia į tai įsikiš ir tirs vienuolyne esamą padėtį. Tikima, kad sužeistieji vienuoliai — vienuolių viršininkas Juozas Kudirka ir Antanas Bernatavičius — padarius jiems operaciją, pasveiks.

KAUNE VISI BUS „PONAI".

Kauno miesto busmistras p. Merkys įsakė visuose savivaldybės raštuose, vietoj lik šiol vartoto išsireiškimo „pilietis", visur vartoti žodį „ponas".

Reiškia bus: ponas valdininkas, ponas prekybininkas, ponas bedarbis ir ponas elgėta... Labai dailu ir nei kiek daugiau už pilietį nekainuoja. Tsb.

REDAKTORIUS A. BRUŽAS NORI SKRISTI SU „LITUANICA" II."

„Musų Rytojaus" redaktorius Ant. Bružas, amerikiečiams pažįstamas iš jo su žurnalistu Aug. Gricium lankymosi 1931 metais Jungtinėse Valstijose, kreipėsi laišku į Chicagos visuomenės veikėją artistą Ant. Vanagaitį, prašydamas tarpinin kauti pas lakuną Janušauską bei ALTASS komitete, kad jam, A. Bružui, butų, jei tiktai galima, suteikta galimumo skristi su „Lituanica II" į Lietuvą.

Jeigu šitą redaktoriaus Ant. Bružo pageidavimą rastųs galimumo patenkinti, tada jis gegužės mėn. atplauktų laivu iš Lietuvos į Ameriką ir iš čia atgal jau skristų su „Lituanica II". Tai butų lyg Lietuvos spaudos garbės palydovas „Lituanicai II", nes pats A. Bružas nėra lakunas. Tsb.

VOKIETININKAI KARIUOMENĖS TEISME UŽ LIETUVOS VĖLIAVOS ĮŽEIDIMĄ.

Klaipėdoje per nepriklausomybės šventę, vasario 16 d., pašto tarnautojas Laukžemis iškėlė ties savo nuomuojamo buto langais Lietuvos vėliavą. Namo savininkas Namovičius su savo sesere nuplėšė vėliavą ir dar begrįžtantį iš tarnybos Laukžemį užpuolė ir peiliu subadė. Vietinė autonominė policija net nenorėjo Namovičius areštuoti, pasiteisindama tuomi, kad jie vistiek nepabėgsią. Tada Namovičius, už tautinės vėliavos išniekinimą ir Laukžemio sužalojimą, areštavo valstybinė policija, krašto komendanto įsakymu. Dabar Namovičiai perduoti kariuomenės teismui. Klaipėdoje vokietininkai papras tai per valstybines šventes vėliavų neiškeldavo. Bet dar nebuvo tokio akiplėšiško atsitikimo, kad jie įsidrąsintų lietuvių iškeltą vėliavą draskyti ir net pulti žmones už vėliavos iškėlimą. Dabar Namovičiams teks atsakyti už Lietuvos vėliavos išniekinimą pagal naują valstybei ir tautai saugoti įstatymą; taigi jiems gręsia iki 4 metų kalėjimo. Tsb.

Projektuojama, nuo ateinančių mokslo metų naujai stojantiems į Lietuvos Vytauto Didžiojo Universitetą studentams uždrausti valdininkauti arba užimti bent kokią pašalinę tarnybą. Tas projektas pamatuojamas tuomi, kad studentai turi visą savo laiką ir energiją pašvęsti vien mokslo reikalams. Tsb.

Liudni Įvykiai Vilnijoje

Lietuvos administracijos organai senai žinojo, kad Nepriklausomoje Lietuvoje yra keliolika slaptų lenkų mokyklų. Tose mokyklose buvo mokomi mažiau tautiškai susipratusių lietuvių vaikai. Lenkai savo slaptose mokyklose lietuvių vaikus lenkino ir juos auklėjo priešvalstybinėje dvasioje. Buvo įspėti tokių mokyklų laikytojai ir organizatoriai, tačiau jie į įspėjimus nekreipė dėmėsio. Tada buvo nutarta **slaptas mokyklas uždaryti, o jų organizatorius ir mokytojus nubausti.**

Kai Lietuvos administracijos organai įvykdė šį teisėtą ir butiną nutarimą, Nepriklausomosios Lietuvos lenkai pradėjo į visas puses šaukti ir skųstis, kad jie čia iš naujo persekiojami. **Iš tų jų nepagrįstų skundų lenkų laikraščiai Lenkijoje sudarė didžiausią trukšmą,** kuo juodžiausiai pradėjo vaizduoti Lietuvos lenkų gyvenimą. Jie net drįso Lietuvai priminti jos tarptautinius pasižadėjimus, kuriais esąs kiekvienai mažumai laidojamas laisvas kulturinis veikimas, pramanė nebutus dalykus apie musų teismo bei administracijos organų žiaurumus ir policines priemones. To dar buvo maža.

Nepriklausomybės šventės išvakarėse okupantai Vilniaus krašte visokiais budais pradėjo persekioti tenykščius nekaltus lietuvius, jų daug suimdami ir į kalėjimus susodindami. Lenkai aiškinasi, kad visa tai darą, **keršydami už lenkų mažumos persekiojimą Nepriklausomoje Lietuvoje.** Tai viešai patvirtina lenkų spauda ir lenkų radio.

Vilniaus krašto lietuvių persekiojimas dar ir šiandien nesibaigia. Dar vis suimami legalių, valdžios leistų, lietuviškų mokyklų mokytojai, skaityklų vedėjai, lietuviai veikėjai, kai kur net uždaromos viešos lietuviškos įstaigos, **Vilniaus lietuvių laikraščiai uždrausti, okupantų žandarai verčia palėpes, krato, gąsdina. Tokių Vilniaus lenkų valdžios žiaurumų ir tenykščių lietuvių persekiojimų Okupuotoje Lietuvoje dar nebuvo nuo 1927 metų.**

Laisvoje Lietuvoje lenkai **turi savo gražias gimnazijas, kitokias mokyklas, skaityklas, leidžia laikraščius ir tt. Jų tos įstaigos iš musų valstybės iždo gauna stambias pašelpas.**

Vilniaus krašto lietuviai, nežiurint, kad jų ten yra daug daugiau, negu čia lenkų, kad jų ten tėviškės ir kad jie yra tikri to krašto šeimininkai, nuo okupacijos pradžios ligi šiol iš lenkų valdžios nieko negavo savo kulturiniam darbui. Štai ką lenkai Vilniaus krašte lietuviams „davė": **uždarė vienintėlę lietuvių mokytojų seminariją, kad** ateity lietuviai neturėtų savo mokytojų vaikučiams šviesti, **išmetė lietuvių vaikus iš prieglaudų, 33 vilniečius išmetė iš savo tėviškių, uždarė daugybę lietuvių mokyklų,** sudaro kas kart vis daugiau biaurių provokacijų, **ukiškai visiškai nualino kraštą,** kad ukininkų ištisos šeimynos kasmet turi badauti. **Ir dabar ten apie 80,000 žmonių jau sunkiai badauja.**

Jeigu Laisvoji Lietuva keršto vardan imtų persekioti lenkus, jų čia pritruktų, nes Lietuvoje lenkų tėra labai mažas procentas. Tačiau lietuviai, taurausis karžygio Kęstučio žodžiais: **„moka save išlaikyti ir nugalėti, o ne keršyti".** Lietuva niekad netrukdė ir netrukdo jokį mažumų kulturinį veikimą, tačiau ji turi teisės ir privalo reikalauti, kad tas veikimas butų viešas ir musų valstybei bei tautai nepragaištingas. Vilniaus krašto lietuviai veikia viešai okupantų valdžios įstatymų siaurose ribose.

Vilniaus įvykių nepaprastai sujaudintos Lietuvos visuomenės griežti protestai, rezoliucijos, nutarimai, rodo lietuvių didelį pasipiktinimą tais biaurias lenkų darbais, kuriuos jie dar tebevaro Vilniaus krašte. Tsb.

Tarp Lietuvos ir Vokietijos Ekonominis Karas

Vokiečiai nuolat didžiuodavosi, kad jie gali ekonominiu spaudimu tuojau Lietuvą „paklupdyti". Kai Lietuvos vyriausybė pastaruoju laiku ėmė smarkiau drausti Klaipėdos vokietininkų priešvalstybinį veikimą, Vokietija tikrai ėmė vartoti tas ekonomines priemones. Pirmiausia jie, sulaužydami prekybos sutartį, tiktai Lietuvai sumažino 75% sviesto kontingentą. Turėjo buti kontingentas 1710 tonų sviesto, o paliko tiktai 600 tonų. Be to, visai sustabdė vadinamąjį mažąjį susisiekimą, reiškia, uždraudė parubežio gyventojams eiti per rubežių į Lietuvos pusę žymiai pigiau maisto produktų nusipirkti ir parsinešti. Betgi pasirodė lazda turinti du galu. Pirmiausia, tuo uždraudimu labai piktinasi ir trukšmauja Vokietijos pasienio gyventojai. Ant Tilžės — Panemunės tilto įvyksta daug susirėmimų tarp besiveržiančių į Lietuvos pusę vokiečių parubežio gyventojų ir jų smogikų— sargybinių bei muitininkų. Pagaliau, tas mažasis susisiekimas buvo naudingas ne vien Lietuvai. Iš Klaipėdos krašto ir kitų Lietuvos pasienio vietų žmonės eidavo į vokiečių pusę ir parsinešdavo be muito daug vokiečių prekių. Taip kad šita **pasienio prekyba buvo abipus. Dabar** Lietuvos vyriausybė davė parėdymą savo pasienio muitinėms, kad vokiečių prekės nebutų per nešamos į musų pusę be muito. Leidžiama tik tiek prekių nešti be muito, už kurias tektų mokėti muito nedaugiau kaip 15 centų. Kitaip sakant, Lietuva irgi labai suvaržė mažąjį susisiekimą, apsunkindama vokiečių pramonės gaminių gabenimą į Lietuvą. Tuo budu dabar vyksta tarp Lietuvos ir Vokietijos ekonominis karas. Gal buti Lietuva šitam ukiškam „kare" turės daugiau nuostolių negu Vokietija. Bet Lietuva čia veda „karą" ištikrųjų ne ekonominį, o tiktai gina savo teises, neleisdama svetimai valstybei kištis į savo vidaus reikalus. Čia **eina kova už Klaipėdos kraštą,** kuriame Lietuva negali leisti vokietininkams nerybotai šeimininkauti ir net jame lietuvinimą slopinti. Tsb.

TĒVYNĒ

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas panktadienis.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tēvynei" turi buti siunčiami Redakcijos vardu ir turi buti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiuros. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

LENKIŠKI BARBARAI

Amerikos lietuvius pasiekė skaudžios žinios iš Okupuotos Lietuvos. Lenkiški barbarai — Varšavos militaristai tik jiems galimu žiaurumu ēmėsi smaugti lietuvių tautinį judėjimą Vilniaus krašte. Kratos, areštai, kalėjimai — tautiniai susipratusių lietuvių likimas.

Varšavos militaristų žiaurumai Vilniaus krašto lietuvių kankinimui prilygsta Vokietijos Hitlerio žygiams prieš žydus. Skirtumas yra tik tame, kad žydų skriaudas momentaliai išgirsta visas pasaulis, o Okupuotos Lietuvos lietuvių skriaudas net Amerikos lietuviai sužino tik arti po mėnesiui laiko. Žydams visas pasaulis užjaučia, Vokietijos hitlerizmo pasmerkimui protesto mitingus ir visuomenės teismus rengia, o Vilniaus krašto lietuvių skriaudų kulturingas pasaulis visiškai nesužino.

Ištikro reikia stebėtis, kad net įtakingoje Amerikos spaudoje nei mažiausios žinutės neteko pastebėti apie kankinamus Vilniaus krašto lietuvius ir to nežinojime iki neatėjo laikraščiai iš Lietuvos. Lietuva turi oficialę valstybės lėšomis užlaikomą žinių agenturą Elta, Amerikoje yra Lietuvos Atstovybė ir konsulatai ir jei ne Lietuvos laikraščiai ir asmeniški veikėjų pranešimai, tai net Amerikos lietuviai nebutų sužinoję, kad jų vientaučius Varšavos militaristai smaugia Okupuotoje Lietuvoje. Kaip šitą Lietuvos valstybės organų tylėjimą suprasti ir išsiaiškinti, mes nežinome. Rodos nėra jokio tikslo Lietuvos valstybės organams slėpti šituos lenkų žygius lietuvių kankinimui.

Lietuvos visuomenė labai sujudus del tų lenkų barbariškų žygių prieš lietuvius ir reikalauja Lietuvos vyriausybės panaudoti represijas prieš lenkus, gyvenančius Nepriklausomoje Lietuvoje. Tokie Lietuvos valstybės kovos budai prieš lietuvių persekiojimus Vilnijoje vargiai sulaikytų Varšavos militaristų žiaurumus. Antraip vertus, lenkai mokėtų išnaudoti represijas prieš gyvenančius Lietuvoje lenkus ir tuo budu pateisintų savo barbariškus žygius. Lenkai netylėtų, kaip tylėjo Lietuva apie lenkų žygius. Pagaliau, Lietuvos valstybei butų pasižeminimu kulturingo pasaulio akyse kovoti su lietuvių smaugėjais tokiomis pačiomis priemonėmis, kokias naudoja lenkai lietuvių tautinio susipratimo pasmaugimui Okupuotoje Lietuvoje.

Kad ir pavėluotai, vis tik vertėtų ir Amerikos lietuviams subrusti ir per Vilniui Vaduoti Sąjungos skyrius pareikšti protestus prieš šiuos lenkų barbariškus žygius Vilniaus krašte. Su pagelba tokių protestų gal butų galima įeiti Amerikonų spaudon ir iškelti tarptautinės viešumos plotme kankinamų lietuvių skriaudas. Jei Lietuvos vyriausybės organai nemokėjo ar nenorėjo iškelti galingoje Amerikos spaudoje šitų lietuvių skriaudų, tai bandykime mes patys tai padaryti. Atatinkamų rezoliucijų pasiuntimas Amerikos vyriausybei turėtų nemažos svarbos.

Šia proga protestuojame prieš Varšavos militaristų žiaurias represijas ir kankinimus Vilniaus krašto lietuvių, tikslu pasmaugti lietuvių tautinį susipratimą Okupuotoje Lietuvoje. Smerkiame ir piktinamės lenkų tokiais žygiais, kurie prilygsta tik puslaukinių barbarų žygiams! Kartu reiškiame užuojautos musų kankinamiems broliams Okupuotoje Lietuvoje ir pasižadame visomis išgalėmis gelbėti jiems, kruvinąjį Golgotos kelią einantiems, kad išlaikius lietuvybę gyva Vilniuje ir visoje Okupuotoje Lietuvoje.

PRIPAŽINTAS AUTORITETAS

Vienos SLA. kuopos pirmininkas prašo „Tēvynės" Redakcijos paaiškinti jo keliamą sekantį klausimą:

„Skaičiau ‚Tēvynės' Redakcijos straipsnyje nurodymą, kad kuopos pirmininkas privalo neleisti kuopos susirinkime kelti tokius klausimus, kurie neturi nieko bendra su SLA. reikalais ir kurie kelia ginčus ir vaidus tarpe narių. Labai puikus nurodymas, bet sunkiai kuopų pirmininkams išpildomas. Sunkiai išpildomas delto, kad dažnai nariai nenori klausyti pirmininko patvarkymų ir reikalauja bile įnešimą leisti diskusijoms ir balsavimui. Gerai atmenu, kuomet 1930 metais musų kuopos susirinkime buvo įnešta, kad kuopa nesiųstų narių duoklių į Centrą ir nors pirmininkas tokiam įnešimui nepritarė, bet buvo priverstas leisti diskusuot ir balsuot ir didžiumą tuo laiku sudarantieji kuopoje bolševikai ir jų pritarėjai nubalsavo narių duoklių nesiųsti į Centrą. Čia, žinoma, pačios organizacijos reikalas, bet jis žalingas organizacijai. Butų naudinga, jei ‚Tēvynės' Redakcija savo straipsniuose paaiškintų ką kuopos pirmininkas turi daryti tokiu atsitikimu, kuomet nariai neklauso pirmininko patvarkymų ir pakeltą klausimą reikalauja diskusuoti ir balsuoti, nors ir butų aiškiai kenksmingas paties Susivienijimo gerovei?"

Kiekvienas kulturingų žmonių susirinkimas pripažįsta pirmininko autoritetą tam tikrų taisyklių ribose. Pirmininkas yra vyriausiu autoritetu kiekviename susirinkime ir visi susirinkimo dalyviai privalo klausyti pirmininko patvarkymų. Pagaliau ir SLA. konstitucija nustato susirinkimų tvarkos taisykles. Taip pat SLA. konstitucija nustato, kad kuopos pirmininkas yra vyriausiu prižiūrėtoju, kad kuopos nariai ir viršininkai pildytų visus konstitucijos, įstatymų, taisyklių, Susivienijimo ir kuopos papročių reikalavimus. Pagaliau, skyriaus 19-to, paragrafo 3-čio sub-paragrafas 12-tas aiškiai nusako, kad tik tokie kuopos susirinkimų nutarimai yra teisėti, kurie nesipriešina Susivienijimo įstatymams.

Todel aišku, kad tokie įnešimai negali buti priimami ir svarstomi kuopos susirinkimuose, kurie priešingi Susivienijimo įstatymams, arba kurie neturi nieko bendra su Susivienijimo reikalais ir kartu yra kenksmingi Susivienijimui ta prasme, kad kelia narių tarpe vaidus ir barnius. Kuomet narys ar nariai tokį klausimą pakelia kuopos susirinkime, tai pirmininkas netik turi teisę, bet ir jo pareiga nariams paaiškinti, kad tokis klausimas negali buti kuopos susirinkime diskusuojamas ir balsuojamas. Jei nariai su tokiu kuopos pirmininko patvarkymu nenori skaitytis, tai pirmininkas privalo nariams pastebėti, kad jie gali atsiklausti SLA. Prezidento nuomonės ir patarimo ir eiti prie tolimesnių reikalų svarstymo. Jei klausimą kelianti nariai trukšmuoja ir neleidžia pirmininkui palaikyti tinkamą tvarką kitų kuopos reikalų svarstymui, tai tokiu atvėju kuopos pirmininkas gali uždaryti kuopos susirinkimą ir apie tai pranešti S. L. A. Sekretoriui.

Bet šis klausimas turi ir kitą pusę. Kartais gali buti pirmininkas klaidingas, gali buti vienpusiškas ir gali neleisti nariams apsvarstyti net ir pilnai naudingus kuopos ir Susivienijimo gerovei sumanymus ir įnešimus. Dažnai yra kalti ir patys pirmininkai, kad jie neturi reikiamo autoriteto nariuose ir tokiu budu negali palaikyti kuopos susirinkimuose tinkamos tvarkos. Visų pirma kuopos pirmininkas turi buti bešalus žmogus ir visų narių nuomones lygiai gerbti. Toliaus, pirmininkas privalo suprasti ką reiškia pirmininkauti susirinkimuose ir turi buti bent elementariai apsipažinęs su susirinkimų vedimo taisyklėmis. Kiekvienos kuopos pirmininkas privalo žinoti bent tas susirinkimų tvarkos taisykles, kurias nurodo S. L. A. konstitucija.

Kuomet pirmininkas pilnai supranta susirinkimų tvarkos taisykles ir yra bešališkas tvarkos vedėjas, tai nariai su tokio pirmininko patvarkymais skaitosi. Bet jei pirmininkas butų klaidingas ar vienpusiškas bent kokio įnešimo klausimu, tai vis tik neleistina nariams kelti nesuvaldomus trukšmus. Tokiu atvėju nariai gali apeliuoti į SLA. Prezidentą, kuris bešališkai išspręs kilusius nesusipratimus tarpe pirmininko ir narių. Kuopos susirinkime narių pareiga pasiduoti pirmininko patvarkymui, nors jie ir manytų, kad tokis pirmininko patvarkymas yra klaidingas ar vienpusiškas. Trukšmavimu ir betvarkės kėlimu jokis klausimas negali buti išspręstas.

Pirmininkas yra visokių taisyklių pripažintu autoritetu susirinkimuose. Jis ir didžiausią atsakomybę neša už pasireiškusius neteisėtumus susirinkimuose.

—o—

KLAIDINGAS SPRENDIMAS

Nesenai vienas laikraštis minėjo savo dvidešimties metų gyvenimo sukaktuves. Kitai ideologijai tarnaujančio laikraščio redaktorius kulturingai ir teigiamai atsiliepė apie šias sukaktuves. Siauro nusistatymo žmonės ir net vienas laikraštis pastarojo laikraščio redaktorių apšaukė socialistu vien delto, kad jis apie socialistinės ideologijos laikraštį kulturingai atsiliepė reikšmingų sukaktuvių proga.

Reikia pasigailėti, kad ir tautiniai liberalinio nusistatymo Amerikos lietuvių visuomenėje pasireiškia fanatizmo laipsnio siekianti protavimo siaurumai. Gilesnio išsilavinimo, platesnių į gyvenimą pažiurų ir turinti pakantą kitų įsitikinimams žmonės visuomet atiduos kreditą net ir savo priešui už atliktus naudingus visuomenei ir tautai darbus. Tik kraštutiniai fanatikai pas kitus žmones, kitų idėjinių grupių veikime nieko gera nemato ir viską smerkia. Jie tik savo nuopelnus ir gerus darbus mato ir jais ofišuojasi.

Amerikos lietuvių tautiniai liberalinio nusistatymo visuomenei, ypač jos vadams nedera tautiškumą matuoti vien tuomi, kiek kuris išniekina ir pasmerkia socialistus ar kitas idėjines grupes ir jų vadus. Tautai ir visuomenei naudingas darbas nesiremia tuomi, kad niekinti ir be jokios atodairos smerkti savo politinius priešus. Taip pat tyrojo tautiškumo įrodymą negalima remti vien puolimu „Naujienų" ir jų redaktoriaus p. Grigaičio, kaip nekurių laikraščių redaktoriai daro. Jie tik delto skaito save tyrojo kraujo tautininkais, kad nekulturingai iškolioja socialistų vadus. Jei iš tautininkų vadų reikalauti tik šitokių kvalifikacijų jų tautiškumo įrodymui, tai reikštų reikalavimą, kad nekulturingi tamsunai musų gyvenimą vadovautų ir kad tik tas yra geru tautininku, kuris nesidrovi savo politinius priešus nekulturingai niekinti ir smerkti. Šitokiam tautiškumo matavimui mes niekuomet nepritarėm ir nepritariam, kaip lygiai tam negali pritarti kiekvienas kitų įsitikinimams pakantos turintis žmogus.

Galima kritikuoti ir pasireiškiančias klaidas nurodyti mums priešingose politinėse sriovėse. Ypatingai negalima tylėti prieš aiškų ir griežtą anti-lietuviškų ir Lietuvos valstybei priešingų elementų veikimą. Kiekvienas jų žygis turi buti atremtas ir jų pražutingi tikslai numaskuoti. Tačiau net ir tokiais atsitikimais negalima nutolti nuo kulturingumo pagrindo. O kuomet reiškiame kritiką lietuvybės pagrindu besiremiančioms sriovėms, tai privalome visiško tolerantiškumo jų skirtingiems įsitikinimams prisilaikyti. Kulturingi žmonės tik su tokia kritika skaitosi, kuri ne asmenų ir idėjinių grupių niekinimui rašoma, bet visuomeninio darbo tobulinimo tikslais paremta.

Tautiškumo ir lietuvybės siekiniams ištikimybės įrodymas pirmiausiai ir vienatiniai remiasi tikro lietuvio nuoširdum ir naudingu tautos ir visuomenės reikalams darbu. Kas tokį darbą dirba, kiekvienas yra tyriausiu tautininku, nors jis ir nepritaria nekulturingam puolimui jo vienminčių politinių priešų.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda E. G. KLIMAS, B. Sc., M. D.
Instruktorius Medical Temple Universitete
2538 E. Allegheny Ave., Philadelphia, Pa.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai padėtu antrašu.

NEMIGA.

Rašo **Dr. Margeris.**

Kaip Reikia Užsilaikyti ir Gydytis.

(Tąsa)

Nereikia vergauti skausmams, bet nereikia vergauti ir smagumams. Į šituos labai svarbius gyvenimo veiksnius reikia žiurėti šaltai, rimtai ir visados su apsvarstymu. Juk kaip tik to reikalauja ir pati moralinė kiekvieno žmogaus inteligencija, vadinasi, šaltai, rimtai ir sveikai žiurėti į gyvenimą; šaltai, rimtai ir sveikai rišti gyvenimo problemas; turėti tikslą ir viltį jį pasiekti; turėti pakaktinai savidisciplinos ir noro prisitaikyti prie aplinkybių, ar tai naturalių, ar tai dirbtinių, vadinasi, organizuotos žmonijos nustatytų individams arba ir jų grupėms kontroliuoti reguliacijų.

Tiesa, beveik kiekvienas turime rezervą emocijų, vadinasi, daugiau, negu paprastai mums jų reikia. Ir jeigu tik nesame pratę nuolatos stovėti etikos kovos fronte, tai žinomas daiktas, kad savo gyvuliškąją pusę nepajėgiame nustelbti morališkąją pusę, arba, kitaip sakant, psichiniais jausmais nesuvaldome fizinių. O tada, žinoma, daugiau gyvename jausmais, negu sveiku protu. Pyktis, kerštas, pavydas, baimė ir aistra blaško mus, tarytum vėjas dulkes...

Ir kas daugiau pasiduoda jausmams bei emocijoms, negu sveikam protui, tas šitame gyvenime neišsitenka, kad ir su paprasčiausiomis aplinkymis rimtai santikiauti nepajėgia, socialinių reguliacijų nepakenčia, žodžiu, jo gyvenimas, tai nelaimingo, visokių bėdų sugraužto žmogaus gyvenimas. Ir neveltui sakoma, kad „gyvenimas yra tragedija tiems, kurie tik jaučia, o komedija tiems, kurie daugiau protauja nei jaučia". O todel ir reikia visados daugiau naudotis protu, negu jausmais.

Dar vienas dalykas. Jausmams vergauja žmonės netiktai smagumų dažniausiai ieško, bet ir, skausmo baisiai bijodami, su realybe susidurti nenorėdami, tarsi be mažiausios gėdos rodyte rodo kitiems tik silpniausias savo puses, kad, žinoma, užuojautos bei pasigailėjimo ir pagelbos gautų. Toks elgėsys yra netiktai silpnavelio, apsileidėlio, tinginio, bet stačiai ir niekšo elgėsys, vadinasi, savimeilio, kuris visados nori matyti daiktus ir veiksmus ne tokiais, kokiais jie ištikrųjų yra ir turi buti, bet tik tokiais, kokie jam geriausiai patinka. Ne nesuvaldomų jausmų, bet sveiko proto valdomas žmogus visados rodo savo artimui geriausias savo ypatybes, kad gavus pasigailėjimo užuojautą.

Pagaliau, išmokęs ir įpratęs žmogus visų-pirma apsvarstyti, savo veiksmo rezultatus išanksto numatyti, paskui gi griežtai nuspręsti ir veikti, abejonės nėra, kad jis ryškiai pamatys ir įkainuos savo fizines ir dvasines jėgas, kad jis nedvejotinai supras, ką gali ir ko negali savo jėgomis padaryti; taigi, bereikalo nesirupins ir, kas svarbiausia, nei neurasteniku nei histeriku netaps; vadinasi, neduos pagrindo savo dvasiniame gyvenime atsirasti svarbiausioms nemigos priežastims.

Bet ką turi daryti tie, kurie jau turi nemigą?

Jie turi naudotis autosugestija, vadinasi, savinuoroda bei savigunda, arba savęs įkalbėjimu bei įtikinimu. O tai reiškia, kad jie turi sau įrodinėti, save gundyti, įkalbinėti bei įtikinti, kad ištikrųjų nėra taip jau blogai, kaip jie apie save mano. Nesmagias mintis, skaudžias idėjas, šiurpulingas emocijas ir tą visą, jų kuno ir proto sveikatai žalingą, kamšalą likviduoti arba jo vietą užleisti sveikom mintim bei idėjom ir ramioms emocijoms. Užuot dažnai dejuoti, stenėti bei guostis, kad ve aš nieko neturiu, pavargęs, mano jėgos išsisėmę, neturiu noro bei vilties naujų kelių į šviesesnę ateitį ieškoti, nes gyvenimas man tik dantis terodo, — reikia štai kaip su savim kalbėti: tiesa, aš (Jonas ar Petras; yra gera savo vardu save vadinti, nes tokiu budu pasidaro ryškesnis „ego", arba „aš") esu pavargęs, vilty ir ambicijoje nupuolęs, taip giliai, kaip kiti, laimės sužavėti dabar nebegaliu, gyvenimas, kaž kodel, nesiteikia taip širdingai, kaip kitiems, man nusišypsoti, bet... palaukite... aš pasilsėsiu, sustiprėsiu ir visai ricieriškai žygiuosiu į laimingųjų eiles.

Tik nereikia perdaug (taip, kaip ir permažai) savimi pasitikėti. Nereikia ambicijai, taip sakant, per didelius sparnus duoti. Reikia, kaip jau daug kartų sakyta, veiksmą šaltai, rimtai bei visapusiškai apsvarstyti, ryškiai jo rezultatus numatyti, po tam nuosaikiai nuspręsti ir veikti.

(Daugiau bus)

Dainininkės Marijonos Rakauskaitės Jubilėjus

Amerikos lietuvių dainos menas davė Lietuvos Operai kelis dainininkus-kes. Vieni jų trumpai operoje padirbėję išstojo ir grįžo atgal Amerikon, vadinasi, neprigijo pastoviam darbui Lietuvos Operoje. Tačiau du rimti ir talentingi menininkai pasiliko Lietuvos Operoje, suaugo su ja ir ištvermingai tarnauja žavėjančio dainos ir muzikos meno židiniui. Jais yra p-lė Marijona Rakauskaitė — čikagietė ir p. Antanas Sodeika, įvairiose Amerikos lietuvių kolonijose gyvenęs ir meno darbą dirbęs.

Šio kovo mėnesio 12 d. Lietuvos Operoje suvaidinimu operos „Carmen" atžymėta p-lės Marijonos Rakauskaitės dešimties metų scenos darbo Lietuvoje sukaktuvės. Burelis Jubilėjatės draugų apie šių sukaktuvių minėjimą praneša ir Amerikos lietuviams. Pranešimas įdomus, todel žemiau ištisai išspausdinamas.

—o—

Valstybės Operos solistė **Mariona Rakauskaitė** mini dešimties metų scenos darbo Lietuvoje sukaktuves. 1923 metais, parkviesta iš Amerikos, stojo V. Operon, kuri tuomet stengėsi vienam dainos židinin suburti visas pasižymėjusias lietuviškas meno jėgas.

Šiandien lietuvių opera iš bendro musų kulturos gyvenimo jau nebeiškiriama grandis. Menui palankioji visuomenė suaugo su scenos darbo veikėjais, bendrai džiaugiasi jų pažanga ir laimėjimais.

M. Rakauskaitė be pertraukos dešimts metų dirba Valstybės Operoje pirmųjų solistų eilėje, atlikdama atsakomingas dramatinio soprano partijas. Gerai žinome, kad M. Rakauskaitės dainos kelias lietuvių išeivių tarpe ilgesnį laiką turėjo gerų paskų bei laimėjimų. Su lietuviško darbo pasiruošimu ji atėjo V. Operon, kur dirba jau platesniu mastu, gilesniu požiuriu ir išaugo savita artiste, rimta menininke.

Debiutavusi „Carmen" operoj, M. Rakauskaitė sekmingai kurė didžiąsias partijas: Tosca, Aida, Liza („Pikų dama"), Rachilė („Žydė"), Carmen, Gražina, Leonora („Trubaduras"), Tamara („Demonas"), Neda („Pajacai"), Madame Buterfly ir dešimtys kitų.

Subtelinga ir trapi scenos veikėjų dalia. Jų kuryba eina su aktoriaus amžiumi, su sveikata. Aktoriaus, dainininko gyvybė žaidžia kurybos dvasia. Paminklinės liekanos rusena tik žiurovų sielose. Scenos veikėjų sukaktuvės užakcentuoja lyg ir jų ryšį su visuomene, lyg ir jų dvasinį, į scenos meną įdėtą turtą.

Šioms sukaktuvėms paminėti M. Rakauskaitė Valstybės Operoje **pirmadienį, 1934 m. kovo 12 d.** dainuoja „Carmen". Spektakly be kitų operos solistų maloniai sutiko dalyvauti ir p. K. Petrauskas.

Tikimės, kad M. Rakauskaitės sceninės kurybos nuoširdžiai atsilieps į šias sukaktuves.

—o—

Amerikos lietuviai galime tik pasidžiaugti p-lės Rakauskaitės pasisekimu Lietuvos Operoje. Šiuomi ją širdingai sveikiname reikšmingų jos darbuotės Lietuvos Operoje sukaktuvių proga ir linkime jai ilgiausių metų, laimingo gyvenimo ir ištvermės tame kilniame kulturiniame darbe, kuris puošia Lietuvos gyvenimą. Lietuvos Opera yra visos tautos ir valstybės pasididžiavimu prieš kulturingą pasaulį, o operą sudarančios vienutės — dainininkės-dainininkai — visas Operos sąstatas yra pagrindu šiam Lietuvos kulturiniam židiniui. Mums malonu prisiminti, kad ir Amerikos lietuvių išauklėta dainininkė — p-lė M. Rakauskaitė yra žymia dalimi Lietuvos Operos sąstato. Džiaugiamės jos laimėjimu!

Men—kė.

Naujas Mėnesinis Žurnalas

„Tēvynės" Redakcija gavo antrą numerį naujai pradėto leisti laisvos minties, mokslo ir kritikos mėnesinio žurnalo **„Pažanga"**. Leidžia Pažanga Publishing Co., adresu: 3352 So. Halsted St., Chicago, Ill. Prenumerata metams $1.00, pusei metų 65c. Lietuvoje ir užsieniuose metams $1.50. Atskiro numerio kaina 10c.

„Pažanga" tuo tarpu nedidis laikraštėlis — vos dvylikos puslapių su apdarais didelio žurnalo formato. Tačiau turiniu įvairus, rimtas ir įdomus. Techniškai gražiai apdirbtas. Priseina manyti, kad su laiku šis naujas žurnalas padidės ir užpildys tą spragą Amerikos lietuvių laikraštijos šeimoje, kuriai stinga rimto mėnesinio žurnalo. Musų supratimu, Amerikos lietuvių gyvenime yra progos įsigyventi rimtam mėnesiniam žurnalui, kuris butų galima pavadinti pilnoje žodžio prasmėje žurnalu tokios krypties, kaip „Pažanga" yra užsibrėžus eiti.

Sveikiname naują Amerikos lietuvių laikraštijos šeimos narį ir linkime „Pažangai" pasisekimo ir ištvermės tarnauti Amerikos lietuvių kulturiniams tikslams.

JAUNIMO KELIAI

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Jaunuolių Skyrius

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grudus
Ir dirvos nepleiski! Tuomet, kada jausi,
Kaip kuns ima stingti, dvasia jau susnudus,
Vėlu juk prie darbo: nė sėsi, nė piausi.

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinu stoji.
O dirbk, kant neitų ugnis ta ant nieko!

Dr. V. KUDIRKA.

Seimui Artinantis

SLA. Seimas jau netoli — įvyks birželio 25 dieną, Detroit'e, Mich. SLA. Seimas, tai vyriausia musų organizacijos įstancija; tai tribuna, kuri riša visus organizacijos reikalus, tokius reikalus, kurių patys nariai, kuopos ir net Pildomoji Taryba nepajėgia išrišti. Šis Seimas svarbus bus dar ir tuo, kad jame turėsime priimti SLA. pataisytą konstituciją ir, kaip ir kituose Seimuose, išrinkti Pildomąją Tarybą.

Suaugusieji nariai ir jų kuopos apie busimą Seimą jau plačiai kalba: tariasi apie delegatų rinkimą, svarsto numatomos konstitucijos taisytinus paragrafus, diskusuoja apie numatomus organizacijoje pagerinimus. Žodžiu, rengiasi prie Seimo ta prasme, kad jis butų pasekmingas ir naudingas netik pačiai organizacijai, bet ir visiems jos nariams.

Musų jaunime, SLA. jaunuose nariuose, kol kas didelio Seimui susidomėjimo dar nesimato. O jau laikas juo domėtis, nes jaunimas Seime taipgi turi savo reikalus apsvarstyti. Tiesa, Susivienijime visi nariai lygūs — senesnieji ar jaunesnieji — vis tik tas pačias teises ir privilegijas teturi. Bet jaunimas kai kuo nuo senesniųjų narių skiriasi. Skiriasi jis tuo, kad yra jaunas, jaunomis idėjomis gyvena, naujoviškai į gyvenimą žiuri. Todel, sakau, musų jaunimas ir sekančiame Seime turėtų, be kitų, ir apie savus reikalus pakalbėti. O tų reikalų aš numatau ištisą eilę: suradimas budų, kaip galima kodaugiau jaunimo į SLA. pritraukti, nustatymas organizacijoje tokio veikimo, kuris jaunimą įdomautų ir kuris tai veikimas butų naudingas pačiam jaunimui, organizacijai ir visai musų išeivijai. Tai svarbiausi uždaviniai. Apie šiuos uždavinius ir reiktų sekančiame Seime širdingai pasikalbėti; pasikalbėti, nustatyti planus ir, vėliau, juos gyveniman vykinti.

Kad tai padarius, butinai reikia juodaugiau jaunuolių į Seimą delegatais nusiųsti. Todel aš čia ir paraginu visas jaunuolių kuopas: visos išsirinkite delegatus ir juos į Seimą nusiųskite. Ten galėsite jus liečiančius reikalus aptarti ir tolimesniam veikimui Seimo užgyrimą gauti. Taipgi visos kuopos savo susirinkimuose padarykite gerų, jaunoviškų tarimų ir juos Seimui priduokite.

Jaunuoliai, Seimas jau nebetoli. Pasistengkite jame dalyvauti ir savo reikalus tinkamai aptarti.

SLA. Narys Petrukas.

Pavasariojant

Sunkią žiemužę jau pergyvenome. Šaltis, speigas, audros praeitą žiemą mus be pasigailėjimo kankino. Netik šaltis, bet ir sunklaikiai prie to prisidėjo. Kentėme. Bet jau baigiame kęsti. Pavasaris jau matosi. Pavasariška saulutė savo karštais spinduliais mus jau bado. Pavasariški laikai irgi linksmiau šypsosi. Gal su šiuo pavasariu ir bendra gyvenimo padėtis pagerės? Reikia tikėtis. Reikia turėti vilties. Be vilties nieko neatsieksime.

Pavasariui atėjus — musų jaunimo pareiga pagalvoti ir apie pavasarišką bei vasarinį veikimą. Žiemą kur kas ir kiek galėjome veikėme. Reikia veikti pavasarį ir vasarą. Šie du sezonai jaunimui tinkamiausi veikimui: ore visokios žaismės, išvažiavimai, piknikai, ekskursijos, draugiški į laukus ar kur prie juros bei maloniai sriuvenančio upelio išvykimai — tai didžiausias jaunimo pasismaginimas.

Artinantis tam laikui — musų jaunimas jau dabar turėtų pagalvoti, ką veiksime. Kuopų susirinkimuose ir paskiruose bureliuose reiktų nusistatyti, ką pavasarį ir vasarą manome savo, organizacijos ir visų lietuvių naudai atlikti. Reikia tai padaryti išanksto delto, kad vėliau tas veikimas butų pasekmingas. Reikia turėti planus. Be planų, žinote, juk nieko gero negalima atlikti. Todel planuokime ir galvokime dabar, o veikime tik tuomet, kai turėsime tinkamus veikimui planus.

Kuomet aš tik prisimenu apie SLA. jaunimą ir jo pavasarišką ar vasarinį veikimą, man visuomet minty stojasi viena gražiųjų amerikonų žaismė — besbolas. Su šia žaisme Amerikos jaunimas taip susirišęs, taip susigyvenęs, kad be jos, rodos, ir gyventi negalėtų. Neatsiliekame nuo tos žaismės ir mes, Amerikos lietuvių jaunuoliai ir SLA. nariai. Jau nemaža SLA. jaunuolių kuopų turėjo beskolo jauktus (tymus). Jau nemaža jų savose kolonijose pasižymėjo. Kai kuriems tų jauktų pavyko metus-kitus gyvuoti. Kiek pasižymėję — jie išnyko. Kai kurie jų ir dabar dar egzistuoja. Artinantis pavasariui ir vasarai — reiktų tą veikimą (steigimą ar sutvirtinimą besbolo jauktų), atnaujinti. Reiktų pasistengti, kad ir ten, kur tokių jauktų niekad nebuvo, juos šį pavasarį ir vasarą turėjus.

Besbolo jauktai ir lietuvių jaunimo juose dalyvavimas garsina netik tuos pačius jaunuolius, bet ir bendrai visus lietuvius. O kas svarbiausia, tai gero pasigarsinimo susilaukia ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, po kurio vėliava musų jaunimas veikia.

Jaunuoliai, SLA. nariai — pasistengkime, kad šį pavasarį ir šią vasarą musų organizacijoje butų kodaugiausia besbolo jauktų ir kad tie jauktai pagarsėtų netik lietuvių, bet ir svetimtaučių tarpe.

Jaunuolis K. J.

Mųs Praeities Devynios Galybės

Rašo **P. Urbanavičius.**

Kas buvo tos „devynios galybės"? Jos buvo mųs protėvių Muzos, kurias grekai pasiskolino iš jų ir užsirašė kaipo grekišku nuopelnu. Lietuviai dar ir nudien savo kalboje naudoja „devynias galybes" bei „saules". Tos „galybės" ar kaip jas nevadintume, atsirado Trakijoje. Toje šaly atsirado ir treji kultai: Dievmoterės, Dionyzo ir Orfėjo (gal Varpio). Ir tuos kultus grekai pasisavino, nekalbant jau apie daugelį kitų pasisavinimų, kaip pav., musteres. Minos viešpatystėje valdonas buvo renkamas devyniems metams. Gal tas nieko bendro neturi su „galybėmis". Iš Muzų iki šiol susekama tik dvi: Kalba, bei grekiškai Kaliopė, epinės poezijos Muza. Antra — Klausa, bei Klio, istorijos arba „avinės knygos" Muza. Likusios Muzos vadinosi grekiškai: Melpomenė, Talia, Euterpė, Terpischorė, Erato, Polyhymnia ir Urania. Esą, jos buvo Zeuso ir Mnemosynės duktės. Lietuviai dar ir šiandien atminty laiko už vieną didžiųjų dorų (virtues). Jei žmogus neatmeni, reiškia pometis menka. „Pometis" yra grynai lietuvių kalbos žodis ir santikiauja su „sumetimu" ir grekų „metis". Visi žinome, kad kalba esanti „pirmas dalykas gyvenime". Gal mųs „kalba" senovėje vadinosi „kalabė" ar „kalaba". Žodžiai „žmogus" ir „žmonės" senovėje tarėsi „žemogus" ir „žemonės". Keturkojai sutvėrimai buvo vadinami „ževėriais". Fonetikos mokslas nurodo, kad „žemė" ir „žėvė" negalėjo virsti „žmė" ir „žvė". Toliau, Polyhymnia gal turi bendro su žodžiu „palivarkai" arba dvarai.

Šios dienos lietuviai taipgi dažnai mena „tris darbus". Sakoma, jei dirbai tris darbus ant sykio — busi laimingas. Toliau, esą tik tas asmuo laimingas, kuris „atsikėlęs rytmety eina į tvartą gyvulius pašerti ir pagirdyti, o eidamas marškinius velka ir poteriauja. Arba „piemenė, žąsis genina, siulus suka bei veja ir dainuoja". Tai vis yra trys darbai. Niekur kitur istorijoje tuos tris darbus negalima užtikti, kaip tik Trakijoje. O Trakai ir Makedonai turėjo buti giminingi. Visas keblumas yra tai, kad mes neturime raštų Trakiečių ir Makedoniečių kalbose. Turime tų kalbų tik fragmentus. Istorininkai sako, kad Tyndareo nebuvo grekiškas. Aleksandras Didysis kartą buvo bartas tulo savo karvedžio, kam jis Dionyzo šventėje gerbė Dioskurį, visai svetimą dievą, o ne Tyndarėją. Taip sako Arrianas ketvirtoje savo knygoje p. 8—9. Tuo syk esą baramasis prakalbėjęs Makedoniškai. Žinoma, tikėti negalima į viską, ką grekai apie mųs prabočius rašė. Grekai, iš daug atžvilgių išrodo, kad jie buvo dar aršesni ir už mųs šios dienos neprietelius lenkus. Grekai, lyg satyrikai, turėjo keistą psichologiją; jie visas kitas tautybes pašiepai telaikė. Jų etikos mokslas buvo visai siauras: visi kiti žmonės buvo „barbarai", tik hellenai esą tobulingi, — buvo jų vyriausia nuomonė.

Stebėtina yra dar šalip „galybių", jog vienas Aleksandro karvedis buvo Koenus — Kaunas. Žodis „sala" negalėjo kilti Pabaltmary. Hoffman'as, vokiečių istorikas, sako, kad Makedonai buvo grekai. O Thumb'as nusako, kad jie nebuvo grekai, nes grekai patys juos vadino netobulingais svetimtaučiais. Kai kurie istorikai spėja, jog Makedonai nebuvo greikai, tik laikui bėgant susigrekino kalboje per susiėjimą su Tesaliečiais grekais. Taigi, matome, Trakų ir Makedonų tautybė nėra dar tikrai žinoma. Bet mes galime tvirtinti su daug prirodymų, jog tai mųs prabočiai ten gyveno. Kaip Dr. Basanavičius sprendžia, taip ir buvę: lietuvių genčių buvo apgyventa visa ta žemė nuo Baltijos šiaurėje iki Pietinių Vandenų. Vietomis jų radosi daug, kitur mažiau. Pietuose jų gyveno daug. Šiaurėje mažiau. Slavams ir vokiečiams užpludant, daugel lietuvių genčių tapo išnaikinta. Dar nesenai pranyko rimta Jotvingių gentė. Prusai dar nėra pranykę. Aš nežinau, kodel lietuvių tauta ar kaip jie senovėje nesivadino, kuri padėjo pamatus Vakarų Civilizacijai, dabar turi buti nuskriausta del Vilniaus, josios sostinės, ir Prusijos.

Jei bus patvirtinta, jog Mykėnų civilizacijos „labrys", kuris reiškia dviašmenį kirvį, yra lietuvių kalbos žodis, lygiai kaip ir Kybelė (gal gyvybė) su levais, taigi lietuvių kalba ir lietuvių tautos istorija siekia labai gilią senovę. Senovės Lietuvos Karalius Mindaugis savo varde gal atšaukia karalių Miną. Kad ir yra tų senų tautų raštai ant plytų išlikę, bet nesiranda žmogaus, kuris juos perskaitytų. Labai senos dainos mena „didžius apmurytus miestus". Vieną ar daugiau iš šešių Trojaus miestų statė mųs prabočiai. „Muras" tikrai reiškia miesto sieną. Romėnų „hurus" ir tą pat reiškia. Užšalus langams, sakoma: „šaltis langus apmurijo".

SLA. JAUNUOLIU DARBUOTĖ

DETROIT, MICH.

Iš SLA. 364 Jaunuolių Kp. Susirinkimo.

Sekmadieny, kovo 11 d., pp. Smailių namuose buvo SLA. 364 jaunuolių kp. mėnesinis susirinkimas, kuriame atlikta balsavimas SLA. Pildomosios Tarybos ir kiti reikalai kuopos apsvarstyta, butent: išrinkta komisija Seimui rengti, nes seniaus toje komisijoje dalyvavę atsisakė. Dabar į komisiją įeina p-lė Sofija Žukauskaitė ir šiame susirinkime įsirašę nauji pariai: Juozas ir Stasė Adomaičiai.

Ligišiolai susirinkimai buvo laikomi tik kas trys mėnesiai, nuo dabar nutarta laikyti kas mėnesį, nes norima padidinti darbuotę naujų narių prirašyme.

Mirga M.

Mažamečių Kampelis

Tėve, paskaityk šias pasakėles savo vaikučiams.

JURŲ KIAULYTĖ NEW YORKE.

Vaikai Džekas ir Džimas jau kelintą kartą atėjo į zoologinį daržą. Pavaikščioję jie matė snuduriuojančius ir linksmai žaidžiančius įvairius gyvunus. Priėjo ir prie patalpėlės, kurioje buvo jurų kiaulytė. Staiga Džekiui atėjo į galvą mintis:

— Klausyk, Džimai, ar tu pastebėjai, kad kuomet tik mes ateiname, visuomet jurų kiaulytė juda, bėgioja. Aš esu buvęs čia ir nuo pat daržo atidarymo ryte ir prieš pat uždarymą vakare, ir niekuomet nesu pastebėjęs, kad jurų kiaulytė butų pavargusi ir snuduriavusi!...

— Eik tu! — susidomėjo Džimas ir ėmė mąstyti. Po to jis tarė:

— Žinai ką, eikime pasiklausti sargo...

— Gerai!

Sargas vaikams paaiškino štai ką:

Juros kiaulytė niekuomet nemiega. Kai ji pavargsta, ji tik kiek lėčiau pradeda judėti, bet ji niekuomet neprigula ir nepasilsi.

Tai buvo tikras pasakojimas ir tas labai stebino Džeką ir Džimą.

Arėjas Vitkauskas.

PIEMUO IR LAUKINĖS OŽKOS.

Piemuo ganė savo ožkas ganykloje ir pamatė, kad prie jo burio prisidėjo burys laukinių ožkų. Pavakariais jis visas parvarė namo ir uždarė viename stalde. Sekančią dieną buvo toks netikęs oras, kad jis negalėjo išginti jų ganyklon, tad laikė jas uždarytas tvartė ir ten šėrė. Savoms ožkoms jis davė tiktai tiek pašaro, kad jos gyvos butų, o laukinėms ožkoms davė daugiau, negu jos galėjo suėsti. Mat, jis labai norėjo, kad jos pasiliktų pas jį ir manė, kad jei gerai jas šers, tai jos nenorės grįžšti į kalnus. Pasitaisius orui — jis vėl visas ožkas išvarė ganyklon. Kaip tik jos visos priėjo prie kalnų, laukinės ožkos atsiskyrė ir nuo burio ir pabėgo. Piemeniui labai nepatiko toks jų nedėkingumas. Jis pasivijo jas ir sušuko:

— Ak, jųs, nenaudėlės! Aš jus taip gerai šėriau, o jųs dabar nuo mane pabėgate!

Viena ožka atsisuko ir tarė piemeniui:

— Taip, taip, tamstėle gerai mus vaišinai — net pergerai. Tas tai dalykas mus ir privertė buti atsargesnėmis. Jei tamsta mus atėjunes šėrei geriau, negu savąjį burį, tai, atėjus pas tamstą kitoms tokioms, kaip mes, tamsta musų nebepaisysi, kaip tai dabar parodei, vaišindamas mus.

PRIEŽODŽIAI

Pametęs kelią, keikia takelį.
Pirtis jaują vainoja.
Ponu nesidengk, vandeniu nesiremk.
Prieš kalną gera eiti, o nuo kalno ir kuliais nusiristi.

—o—

JUOKAS

Motina: — Jonuk, kodel šiandien seini į mokyklą?

Jonukas: — O ko man ten eiti, kad pats mokytojas nieko nežino.

Motina: — Kaip tai nieko nežino?

Jonukas: — Kad jis mųs vis apie viską klausisėja ir klausinėja...

—o—

MĮSLĖ

Pilna trobelė baltų vištelių. — Kas?

Žmogus, Laimėjęs Pasaulinį Karą

FAKTAS, IŠKILĘS PO 15-KOS METŲ.

1918 metais kovo mėn., vokiečiai buvo laimėję pasaulinį karą. Jie visiškai sumušė penktą britų kariuomenę. Jiems tik liko įeiti atsiradusin kylin tarp anglų ir francuzų kariuomenių ir tada sąjungininkai butų buvę numesti prie Paryžiaus. Anglų ir francuzų kariuomenė buvo bejėgės. Amerikiečiai buvo toli ir laiku negalėjo spėti. Ir tuo kritišku momentu brigados generolas paskelbė kavalerijos ataką, išgelbėjusią Angliją, Franciją ir visus sąjungininkus nuo jų kariuomenės pralaimėjimo.

Metai prieš tai generolas Džon Bernard Sili laikė Londone Kanados kliube sensacingą pranešimą, kuris pirmą kartą nurodė jo padarytos atakos aplinkybes. Paskui karo ministerija oficialiai patvirtino tuos davinius. Ir ištikrųjų sąjungininkus išgelbėjo tik kavalerija. Generolas Sili gavo už tatai baronato titulą, jaunas žmogus, kuris vedė ataką, ir numirė šypsodamasis, — dabar apdovanotas Viktorijos kryžiumi, penkiolikta metais po jo mirties. Tai buvo Gordonas Muriel Flouerdin, Kanados kavalerijos leitenantas anglų dvarininko sunus.

1918 m. kovo mėnesį lordas Sili vadovavo Kanados kavalerijai.

— Kovo 20, — papasakojo jis man, — aš atvykau Londonan ir sekantį vakarą ministeris pirmininkas Hauvei, pietavo su manim ir mano žmona. Pietų metu aš sužinojau, kad rytą vokiečiai atakavo musų kariuomenę ir davė mums smugį tiek sunkų, kad sunku sau ir įsivaizduoti.

Aš kitą rytą grįžau mano brigadon ir pamačiau, kad buvo tikrai pralaimėta. Penktoji kariuomenė buvo visiškai sumušta.

Liudendorfas savo memuaruose kalba apie 8—9 tukstančius vien tik belaisvių tomis dienomis.

Aš manau, kad jų buvo du — tris kart daugiau.

Kovo 30 atėjo pas mane generolas Pitmanas.

— Padėtis labai pavojinga, — pareiškė jis. — Vokiečiai žygiuoja pirmyn. Mes butinai turime juos sulaikyti. Jųs turit padėti pėstininkams. Stengkitės vengti didelių nuostolių, nes paskui busit reikalingi.

Pitmanas buvo ramus, bet iš jo kalbos tono aš supratau, kad padėtis tikrai pavojinga. Kai aš atsiduriau prie fronto, kulkos, kaip lietus krito arti musų. Kryžkelėje aš sutikau generolą, vadovavusį divizijai iš dešinės nuo musų.

— Mes turime paimti Morelį — pasakiau aš jam. — Aš matau, kad jeigu vokiečiai įsistiprins Morely, sąjungininkų kariuomenė priversta bus atsitraukti iki Paryžiaus.

— Paimti Morelį!? — sušuko generolas. — Jeigu Morelis nebus paimtas mes pražuvom.

— Tamsta sugrupuosi savo dalis prie Morelio? — paklausiau aš. — Mano žmonės eis atakon.

— Viena brigada paimti Morelį! — spyrėsi jis. — Negalima! Vokiečiai ten turi visą diviziją.

— Visa britų kavalerija palaikys mane, — atsakiau aš, — o paskui mane eina Fošas.

Fošas buvo tris dienas prieš tai paskirtas vyriausiu vadu ir atvyko į frontą su pastiprinimu.

Aš nemanau, kad francuzų generolas patikėtų man, bet jis įsakė kariuomenei, kad Morelis turi buti pašalintas bent kokia kaina.

Pakely prie savo dalių aš sutikau vieną kapitoną. — Mes einam imti Morelį — pasakiau aš jam — duokite ugnį iš abiejų pusių, kai mes eisim pirmyn. — Linkiu pasisekimo — ir nujojo duoti įsakymų.

Pėstininkai atidengė pasiutusią ugnį abiem pusėm nuo musų, o mes šuoliais nujojom į mišką. Penki žmonės, iš dvylikos lydėjusių mane, buvo užmušti, o kiti atjojo prie miško, nušoko nuo arklių ir atidengė ugnį. Aš atsigrįžau atgal.

Nuostabu, kokį didelį įspudį daro kavalerija, kai eina atakon. Rodėsi, kad slenka begalinė daugybė narsiausių žmonių.

Dragunai, tuo tarpu, jau pasiekė mišką ir, nežiurint didelių nuostolių pradėjo mušį. Kulkos urzgė aplink, kaip bitės. Žmonės krito nuo arklių. Tačiau viskas jau buvo įprasta.

Staiga aš išvydau ilgą vokiečių koloną, įeinančią miškan.

— Tai puikus momentas, — pasakiau aš pirmo eskandrono vadui, leitenantui Flouerdin.— Jis man davė suprasti, kad neapvils manęs jam pareikštu pasitikėjimu.

Jis įsakė eskandronui, ir kaip laukinis metėsi pirmyn, ištraukdamas nuogą kardą.

Prieš jį buvo dvi eilės vokiečių. Jie buvo ginkluoti kulkosvydžiais.

Musų žmonės ir arkliai krito kaip musės. Tačiau per kelias minutes vokiečių kolonos buvo sumaigytos.

Flouerdin, su dviem kulkom krutinėj ir didele kaklo žaizda, įsakė persekioti bėgantį priešą.

Mirštantis Flouerdin nukrito žemėn.

— Mes nugalėjom! — sušuko jis. — Pirmyn!

Jo žmonės apsikasė apie mišką. Prijojęs su kitu eskadronu, aš radau tuos, kurie paliko iš Flouerdin eskadrono, susėdę grupėmis po tris keturis. Žmonės lavonų apsupti. Dauguma buvo sukapoti kardais. Gal but, kad per visą karą dar neteko taip smarkiai pavartoti šaltą ginklą.

Kanadiečiai kovėsi, kaip fanatikai, bet priešas, dabar apsuptas miške, gynėsi irgi atkakliai. Šimtai buvo užmuštų.

Bet vokiečiai nesuprato, Flouerdin atakos. Jie negalėjo sau įsivaizduoti, kad tie keli šimtai žmonių butų viskas, kas supo juos nuo galutino laimėjimo.

Jie nesuprato, kad ataka buvo paskutinis baisus bandymas išgelbėti musų kariuomenei nuo suirutės.

Bet ar gali eskadronas sumuštos ir bėganjios kariuomenės pulti daug stipresnį jėgomis priešą.

Bene keli šimtai žmonių gali tikėtis sulaikyti tukstančius? Juokinga. Žinoma, tai tiktai avangardas ir visa kariuomenė eina paskui jį.

Reiškia ženklas atsitraukti. Priešas turi daug naujų jėgų. Reikia atsitraukti, kol paaiškės, su kokiomis jėgomis eis kontr-atakon ir kas reikia padaryti apsigynimui.

Jie pasitraukė atgal. Ir pražiopsojo patį laimingiausią momentą. Arklių kanopos privertė sudrebėti ištisą kariuomenę. Vienas žmogus laimėjo karą.

Vokiečiai pasitraukė, davę galimumo sutraukti sąjungininkams savo jėgas ir uždaryti frontą. Jis daugiau niekados neatsivėrė iki pat taikos. Jis buvo sustiprintas Flouerdin krauju.

Penkiolika metų Flouerdin ramiai ilsisi žemėje, ir jo vardas niekam nežinomas.

L.

LIUDNA, ILGU SENAM VILNIUJ.

Skuba, plaukia debesėlis
Vilniaus bokštus palytėjęs...
— Liudna, ilgu senam Vilniuj,
Kol ten švilpo svečių vėjas...

Rudens saulės veidas temsta
Užu Vilniaus rausvų sienų...
— Liudna, ilgu senam Vilniuj
Nuo svečių šnairių blakstienų...

Krinta, bįra Nerin lapai
Rudens vėjo pakramtyti...
— Liudna, ilgu senam Vilniuj,
Kan ten Vyčio nematyti...

Auga, stiebias Pilies kalnas
Pro baltų erelių burį...
— Liudna, gludu senam Vilniuj,
Kad ten brolis brolį duria...

Gaudžia, rauda Vilniaus kanklės
Musų skausmo palytėtos...
— Liudna, ilgu senam Vilniuj,
Kad nėr laimės ten žadėtos...

Slanko paneriu vaiduokliai —
Musų milžinai ten žuvę...
— Liudna, ilgu senam Vilniuj...
Ei, skubėk tenai, lietuvi!...

ŽIEMYS KLAJOKLIS.

Staugia, šniokščia žiemys vėjas
Per pusnynus, per baltuosius.
Kažką vejas — nepaspėja —
Štai, atsimušė į uosius!

— U-u-u-u! Visi iš kelio!
Kas maišytis jam išdrįstų?
Pro šakas — linkui šlaitelio,
Kad plynias tuščias išvystų.

Ir vėl švilpia, lenktyniuoja,
Lyg padėdams nelabąjam.
Va, pasuko — giria tvoja —
Laumės pritaria jo grojam...

Net ir mėnuo nun sužiuro
Iš dangaus iškišęs galvą;
— Ar čia pragaras prakiuro?
Ir ropom užlipo kalvą.

O aplink: — U-u! Iš kelio!
Kas pastot klajoklį drįstų?
Pro šakas — linkui šlaitelio,
Kad plynių pusnis išvystų!...

Stasys Narjauskas.

S. L. A. REIKALAI

PROTOKOLAS

SLA. Pildomosios Tarybos Suvažiavimo, Įvykusio Kovo 1, 2, 3 ir 4 dd., 1934 Metų, SLA. Centro Raštinėje, 307 West 30-th Street, New York N. Y.

(Tąsa)

23. Svarstoma velionio A. Vasiliausko, SLA. 23 kp., Shenandoah, Pa., nario pomirtinės išmokėjimo reikalas. Pomirtinės išmokėjimas sulaikytas delto, kad velionis budamas SLA. 23 kuopos finansų sekretorium pa sisavino $978.58 narių sumokėtų duoklių, tuomi padarydamas Susivienijimui nuostolius. Nuodugniai visą reikalą apsvarčius, nutarta pavesti SLA. Prezidentui susitarti su velionio pašelpgave šios pomirtinės išmokėjimo reikalu.

Ketvirtą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 6:30 val. vakare.

SESIJA PENKTA.

Penktą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 9 val. ryte, kovo 3 d., 1934 m. Suvažiavime dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai, išskiriant Daktarą Kvotėją.

Skaitomas protokolas trečios ir ketvirtos sesijos ir priimtas su mažomis pastabomis, kurios išpildytos vietoje.

24. Sekretorius M. J. Vinikas perskaito F. L. I. S. įstaigos prašymą paremti šią įstaigą finansiškai, kuri pagelbsti lietuviams ir kartu SLA. nariams įvairiais legaliais patarnavimais ir kitaip patarnaudama, taip pat teikdama per spaudą naudingus patarimus visuomenei. Apsvarsčius nutarta šiai įstaigai paskirti $25.00.

25. Svarstoma V. Jankausko, SLA. 57 kp., Worcester, Mass., sekretoriaus prašymas išmokėti jam išlaidas ir už sugaištą laiką dalyvaujant teisme liudininku SLA. byloje su Worcesterio bolševikais. Apsvarsčius nutarta V. Jankausko sąskaitą sumoje $14.25 apmokėti.

26. Svarstoma A. J. Bernoto, buvusio SLA. 60 kp. sekretoriaus iš Grand Rapids, Mich., prašymas išmokėti jo sąskaitą sumoje $54.60. Kadangi į šią sąskaitą įeina ir p. Bernoto alga už tarnybą kuopoje ir išlaidos kuopos reikalais, tad apsvarsčius nutarta išmokėti p. Bernotui tik tas išlaidas, kurias jis panešė SLA. Centro ir Pildomosios Tarybos reikalais. Tačiau visas paneštas p. A. J. Bernoto išlaidas kuopos reikalais ir kartu jam priklausančią algą už sekretoriavimą kuopoje be jokio atsisakymo privalo užmokėti SLA. 60 kuopa.

27. Sekretorius M. J. Vinikas perskaitė SLA. 308 kp., Zeigler, Ill., 11 narių prašymą leisti sutvert naują kuopą, nes negali sugyventi dabartinėje kuopoje del kilusių nesusipratimų angliakasių unijų reikalais. Apsvarsčius nutarta patarti šį prašymą patiekusiems SLA. 308 kuopos nariams persikelti į S. L. A. 356 kuopą, kuri gyvuoja Zeigler'yje, nes tokoje nedidelėje lietuvių kolonijoje tverti trečią kuopą butų netikslu.

28. Svarstoma buvusio „Tėvynės" redaktoriaus V. K. Račkausko prašymas priimti jį „Tėvynės" bendradarbiu su galimu jam atlyginimu ir išduoti liudymą apie jo tarnavimą Susivienijimui. Apsvarsčius nutarta, kad „Tėvynės" bendradarbius pasirenka „Tėvynės" redaktorius ir su pritarimu Apšvietos Komisijos bendradarbiams atlyginimą skiria, todel pirma dalis prašymo palikta „Tėvynės" redaktoriaus nuožiurai; antroji prašymo dalis nutarta patenkinti išduodant p. Račkauskui liudymą apie jo tarnybą Susivienijime.

29. Svarstoma SLA. 23 kp., Shenandoah, Pa., sekretoriaus J. K. Urbono ir komisijos: J. Subačiaus, J. Plitniko ir D. Vaišnoro prašymai atlyginti jiems už darbą sudaryme surašų nuneštų buvusio kuopos sekretoriaus velionio Vasiliausko kuopos narių duoklių, kad gauti iš kaucijų kompanijų padarytų nuostolių atlyginimą. Nuodugniai apsvarsčius augščiau išvardintų veikėjų pra šymus nutarta, kad už tokį patarnavimą negalima daugiau mokėti kaip 10 nuoš. iš kaucijų kompanijos atgautos sumos, tad šiuo principu pasiremiant bus užmokėta ir augščiau patiekti prašymai gautų iš kaucijų kompanijų sumų 10 nuošimtį padalinant proporcionaliai sulig priduotų sąskaitų sumų.

30. Svarstoma SLA. 352 kp., Detroit, Mich., prašymas apmokėti išlaidas ir komisijai už darbą sudaryme surašo buvusio kuopos sekretoriaus J. Overaičio pasisavinusio narių duokles, kad gauti atlyginimą iš kaucijų kompanijos. Apsvarsčius nutarta užmokėti pakeltas išlaidas pilnai ir komisijos nariams už darbą išmokėti lygiomis dalimis 10 nuoš. iš kaucijų kompanijos gautos sumos.

31. Svarstoma visa eilė narių prašymų suteikti paskolas duoklių užsimokėjimui jau po to, kai išbuvo suspenduoti virš trijų mėnesių laiko, kas sulig įsigyvenusios tvarkos skaitoma narių išbraukimu. Apsvarsčius nutarta įgalioti SLA. Sekretorių tokius narius priimti atgal sulig konstitucijos patvarkymo, vienok tokia sąlyga, kad nariai paskolas tegali gauti tik per kuopos tarpininkystę, t. y. kuopa tokios paskolos prašo ir kuopai paskola suteikiama; kuomet kuopa užmoka duokles už narį ir jis priimtas atgal sulig konstitucijos patvarkymo, tai paskola perkeliama nario atsakomybei ir jis pasirašo paskolų teikimo aplikacijoj priimdamas ant savęs atsakomybę už suteikiamą jam paskolą duoklėms užmokėti.

32. Sekretorius M. J. Vinikas raportuoja, kad SLA. Bedarbių Fondas jau veik išsisėmęs. Apsvarsčius nutarta apriboti nariams paskolų teikimas neilgiau kaip dviejų metų laikui duoklėms užsimokėti. Kartu Pildomoji Taryba nariams pataria keltis į žemesnius apdraudos ir pašelpos laipsnius, kuomet neišsigalima duokles mokėti į augštesnius laipsnius. Tokiu atvėju ir mažesnėse sumose paskolos bus reikalingos.

33. Palyginus SLA. konstitucijos patvarkymus anglų ir lietuvių kalbomis tekstuose, surasta tuli neaiškumai, kuriais pasiremdama Pildomoji Taryba interpretuoja konstitucijos patvarkymus ta prasme, kad persikelantis narys iš augštesnio į žemesnį laipsnį gali mokėti duokles sulig savo amžiaus, kokio buvo prisirašydamas į tą laipsnį, iš kurio keliasi į žemesnį laipsnį. Todel įgaliojamas SLA. Sekretorius šituo Pildomosios Tarybos konstitucijos interpretavimu remtis iki sekamo SLA. Seimo atsitikimais narių persikėlimo iš augštesnių į žemesnius apdraudos laipsnius.

Penktą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 1:30 val. po pietų.

SESIJA ŠEŠTA.

Šeštą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 2:30 val. po pietų. Sesijoje dalyvauja visi Pildomosios Tarybos nariai išskiriant Daktarą Kvotėją.

34. SLA. investmentams patarėjas p. Breckenridge asmeniškai atsilankęs į posėdį rekomenduoja sekamus investementus:

Pirmo morgičiaus bondsus Container Corporation of America;

Pirmo morgičiaus bondsus Wheeling Steel Korporacijos;

Pirmo morgičiaus bondsus Youngstown Steel and Tube, Co.;

Pirmo morgičiaus bondsus Atlantic and Danville geležinkelio;

Pirmo morgičiaus bondsus Pere Marquette geležinkelio;

Pirmo morgičiaus bondsus Southern geležinkelio.

Apsvarsčius nutarta pirkti šių bondsų po $10,000 kiekviено ir pavesta Iždininkui K. P. Gugiui šiuos bondsus nupirkti, jei tam pritars Finansų Komisija.

35. Vice Prezidentas A. Mikalauskas raportuoja SLA. paskolos reikalu S. Kišonui ant namo Atlantic City, N. J. S. Kišonas negalįs mokėti nuošimčių už paskolą, nei miestui taksų ir sutinka pervesti namą SLA. nuosavybėn. Apsvarsčius nutarta įgalioti Prezidentą S. Gegužį nuvykti į Atlantic City ir vietoje visą dalyką ištyrus padaryti atatinkamus žygius, jei ras p. S. Kišono pasiulymą priimtinu ir Susivienijimui naudingu.

36. Svarstoma SLA. Įstatymų Komisijos reikalavimas išmokėti jiems išlaidas ir už sugaištą laiką SLA. konstitucijos taisymo ir pertvarkymo reikalu. Ypatingai komisijos sekretorius adv. J. B. Borden pastato griežtą reikalavimą jo sąskaitas išmokėti, pareikšdamas, kad jis nelauks Seimo savo sąskaitos išmokėjimui. Kad išvengus nesusipratimų ir kad neužsitraukus apkaltinimo už sutrukdymą komisijos darbo konstitucijos prirengimui sekamo Seimo svarstymui, tad atšaukiami pirmesni Pildomosios Tarybos nutarimai ir nutarta Įstatymų Komisijos priduotas sąskaitas išmokėti su ta išimtimi, kad p. Bordenui sąskaitą už prirengimą spaudai pertaisyto konstitucijos seksto nutarta sumažinti $100.00.

37. Pakeliamas klausimas sulig paskyrimo vietos sekamam SLA. Seimui. Prezidentas S. Gegužis pastebi, kad pereito Seimo balsavimu paskirta Seimui vieta Detroit, Mich. Tačiau Iždo Globėjas J. Januškevičius Jr. griežtai reikalauja, kad Pildomosios Taryba nutartų Seimui vietą, argumentuodamas, kad Seimo balsavimu Detroitas negavo absoliutės didžiumos balsų. Tokiu atvėju Prezidentas leidžia balsavimui pareitam Seime daugiausiai gavusios balsų vietos — Detroito užgyrimą ir tik J. Januškevičiui balsuojant prieš, nutarta SLA. 38-tą Seimą laikyti Detroit, Mich.

38. Apsvarsčius nutarta SLA. 38-tą Seimą pradėti birželio 25 d., 1934 m., Detroit, Mich. Įgaliotas SLA. Sekretorius M. J. Vinikas susižinoti su Detroito SLA. kuopų komisija, kuri rupinasi Seimo rengimu, ir susitarti del vietos Seimo sesijoms tokioje vietoje, kuri butų parankiausia delegatams ir aplamai visam reikalui.

39. Kadangi pereitas SLA. Seimas nutarė, kad visų Pildomosios Tarybos narių ir Pastoviųjų Komisijų raportai butų atspausdinti Seimo darbų knygelėje, tad nutarta, kad visi raportai turi buti prisiųsti SLA. Sekretoriui nevėliaus gegužės 1 d., 1934 m. Jei vėliaus prisiųstų raportų nebus galima atspausdinti Seimo darbų knygelėje, tai kalti bus patys suvėlavusieji raportus priduoti augščiau pažymėtu laiku.

40. Sekretorius M. J. Vinikas raportuoja, kad SLA. 124 kuopos, Hartford, Conn., narys V. M. Čekanauskas-Chase padavęs skundą prieš SLA. Pildomąją Tarybą ir SLA. 124 kp. valdybos narius Connecticut Valstijos Apdraudos Departamentui. Skaito p. Chase skundo kopiją, kurią prisiuntė Apdraudos Departamentas, ir savo atsakymo į skundą kopiją. Toliaus paaiškina, kad Apdraudos Departamentas atsiuntė savo atstovą į Centrą tikslu skunde pažymėtus kaltinimus ištirti. Departamento atstovas p. Braman išklausęs SLA. Sekretoriaus paaiškinimų paprašė, kad tulų konstitucijos paragrafų Pildomosios Tarybos interpretacija ir kiti raštu paaiškinimai butų priduoti Conn. Valstijos Apdraudos Departamentui. Taip gi p. Braman reikalavo, kad Pildomosios Tarybos atstovas atsilankytų į SLA. 124 kuopą ir bandytų kilusius nesusipratimus ir apkaltinimus ištirti, išaiškinti ir imtis atatinkamų žingsnių juos baigti. Visą reikalą apsvarsčius nutarta Conn. Valstijos Apdraudos Departamento atstovo reikalavimus išpildyti ir įgaliotas SLA. Prezidentas S. Gegužis galimai artimiausioje ateityje nuvykti į S. L. A. 124 kuopą ir vietoje visą padėtį ištyrus raportuoti Pildomąjai Tarybai ir tik tuomet Pildomoji Taryba galės šį visą reikalą galutinai išspręsti.

41. Skaitoma J. Januškevičiaus Sr. 124 kp., Hartford, Conn., nario protestas, kuriame jis tikrina, kad Pildomoji Taryba pereitame suvažiavime nesvarstė jo skundo prieš kuopos sekretorių J. Sekį ir pirm. G. Levišauską. Pildomoji Taryba šiuomi randa reikalingu pastebėti p. Januškevičiui, kad jis klysta taip tikrindamas ir bereikalingai priekabių ieško prie Pild. Tarybos suvažiavimų. Pereitame Pildomosios Tarybos suvažiavime buvo p. Januškevičiaus skundas svarstytas, nors ir ne konstitucijos nurodyta tvarka Pildomosios Tarybos suvažiavimą pasiekęs, ir pereito suvažiavimo protokolo 86-tu nutarimu jo skundas išspręstas.

42. Sekretorius M. J. Vinikas priduoda SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisijos išspręstą Dr. Staneslow ir J. Januškevičiaus Jr. skundą prieš M. J. Viniką. Kadangi skunde liečiamas reikalas seniaus Pildomosios Tarybos galutinai išspręstas, tad Pildomoji Taryba skaito šį reikalą galutinai baigtu. Pagaliau ir Skundų ir Apeliacijų Komisijos didžiuma sutinka, kad skundas Pild. Tarybos galutinai išspręstas.

43. Svarstoma SLA. 14 kp., Cleveland, Ohio, protestas prieš Įstatymų Komisijos sekretoriaus sąskaitos išmokėjimą, SLA. 301 kp. protestas prieš Finansų Komisijai išmokėtas sąskaitas ir SLA. 60 kp. reikalu ir SLA. 10-to apskričio protestas SLA. 60 kp. reikalu. Kadangi Pildomoji Taryba neturi jurisdikcijos Pastoviųjų Komisijų veikimui kontroliuoti, nes konstitucija komisijoms suteikia teisę veikti savistoviai, o SLA. 60 kuopos betvarkės reikalas išspręstas tokia prasme, kaip protestuose išdėstoma, tad minėti protestai paliekami SLA. archyve. Pildomoji Taryba nemato reikalingu protesto rezoliucijas skelbti organe ištisai.

Šeštą sesiją Prezidentas uždarė 7:30 val. vakare, paskelbdamas, kad bus laikoma vakarinė sesija.

SESIJA SEPTINTA.

Septintą sesiją Prezidentas S. Gegužis atidarė 8 val. vakare. Sesijoje dalyvauja: Prezidentas S. Gegužis, Sekretorius M. J. Vinikas, Iždininkas K. P. Gugis ir Iždo Globėjas S. Mockus.

44. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $150 ir ligoje pašelpos $20 velionio P. Navalinsko, nario SLA. 240 kp., Oregon City, Ore. Pomirtinė užrašyta „tam, kas mirusį palaidos". Tačiau paliko žmoną ir 3 vaikus (su pirmąja žmona). Apsvarsčius nutarta pomirtinę ir ligoje pašelpą išmokėti velionio žmonai Marei Navalinskienei, jei ji velionį palaidojo.

45. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $150 ir ligoje pašelpos $128 velionio J. Ališausko, nario SLA. 135 kp., Philadelphia, Pa. Velionio pomirtinė užrašyta brolėnui A. Ališauskui. Tačiau velionis paliko žmoną. Apsvarsčius nutarta įgalioti S. L. A. Sekretorių M. J. Viniką visą reikalą nuodugniau ištirti ir gavus velionio pašelpgavio A. Ališausko paliuosavimą ir sutikimą velionio žmonai pomirtinę išmokėti ir jei viskas pasirodys tvarkoje sulig velionio žmonos teisės prie pomirtinės ir ligoje pašelpos, tai išmokėti jai velionio pomirtinę ir pašelpą ligoje.

46. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $300 ir ligoje pašelpos $88.50 velionio A. Bačkaus, nario SLA. 36 kp., Cricago, Ill. Pomirtinė užrašyta velionio sesers sunui, tačiau velionio sesuo (pašelpgavio motina) prašo, kad pomirtinė ir ligoje pašelpa jai butų išmokėta. Visą reikalą apsvarsčius įgaliotas SLA. Iždininkas G. P. Gugis šias komplikacijas ištirti ir patiekti savo rekomendacijas sulig augščiau pažymėto pomirtinės ir ligoje pašelpos išmokėjimo.

47. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $1,000 velionės O. Ankščiučiutės, narės SLA. 318 kp., Worcester, Mass. Pomirtinė užrašyta velionės patėviui, kuris liudija velionę užauginęs ir visą laiką globojęs. Apsvarsčius nutarta pomirtinę išmokėti velionės pašelpgaviui Jonui Skerniškiui.

48. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $600 velionio S. Stravinsko, nario SLA. 143 kp., Scranton, Pa. Velionio pašelpgavė sesuo mirus pirm jo, tai pašelpgavės vaikai reikalauja jiems pomirtinę išmokėti. Nuodugniai visą reikalą apsvarsčius ir pasiremiant SLA. Legalio Patarėjo opinija, nutarta pomirtinę išmokėti velionio turto administratoriui, kad jis pomirtinę išmokėtų artimiausiems sulig įstatymų patvarkymo giminėms.

49. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $300 velionio J. Labensko, nario SLA. 14 kp., Cleveland, Ohio. Velionis laike mirties buvo suspenduotas už nemokėjimą mokesčių per 4 mėnesius. Šį suspendavimą patvirtina ir kuopos sekretorius. Tačiau velionio moteris prašo pomirtinę išmokėti ir sakosi esanti labai sunkioje ekonominėje padėtyje. Taip pat ir pašelpgavė teisingai nurodo, kad velionis buvo suspenduotas laike mirties. Visą padėtį apsvarsčius Pildomoji Taryba su pasigailėjimu pareiškia, kad pomirtinės išmokėti negali priešingai konstitucijos patvarkymams, tačiau įvertinant velionio pašelpgavės sunkę buklę ir nuoširdų atvirumą liudijime sulig velionio stovio Susivienijime, nutarta velionio pašelpgavei Onai Labenskienei išmokėti $100 pašelpos iš SLA. Našlių ir Našlaičių Fondo.

50. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $600 ir pašelpos ligoje $51.00 velionio Prano Andriuškevičiaus, nario SLA. 45 kp., Hazleton, Pa. Velionis pomirtinę buvo užrašęs SLA. 45 kuopai. Velionio pusbrolis reikalauja jam pomirtinę išmokėti, nes jis rupinosi velionio palaidojimu. Taipgi graborius reikalauja išmokėti jo sąskaitą už velionio palaidojimą sumoje $343.00. Apsvarsčius visą reikalą, įgaliotas SLA. Prezidentas S. Gegužis ištirti visas galimybes šios pomirtinės išmokėjimui ir patiekti savo raportą ir rekomendacijas Pild. Tarybai.

51. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $1,000 velionio A. Lapinsko, nario SLA. 60 kp., Grand Rapids, Mich. Šios pomirtinės išmokėjimas sulaikytas del kilusio neaiškumo sulig nario duoklių užsimokėjimo. Buvusis kuopos sekr. A. J. Bernotas liudija, kad velionio duoklės užmokėtos viena diena prieš paskelbtą suspendavimą. Išsiaiškinus ir išnykus kliutims nutarta pomirtinę išmokėti velionio pašelpgavei Mikalinai Lapinskienei.

52. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $150 velionio Juozo Globico, nario SLA. 60 kp., Grand Rapids, Mich. Šios pomirtinės išmokėjimas sulaikytas delto, kad velionis buvo suspenduotas, kuomet spalio mėnesyje, 1933 m., užsimokėjo duokles neteisėtam kuopos sekretoriui ir nebuvo atgal priimtas į SLA. sulig konstitucijos nurodytos tvarkos, ko reikalavo pirmesnis Pildomosios Tarybos nutarimas. Kadangi nario suspendavimas įvyko del kilusios betvarkės kuopoje ir kadangi Pildomosios Tarybos pirmesnis nutarimas atšauktas ir nutarta skaityti SLA. 60 kp. narius teisėtai užsimokėjusiais, kurie duokles mokėjo neteisėtam kuopos sekretoriui, tad nebelieka jokio pamato šios pomirtinės ne mokėjimui ir todel nutarta pomirtinę išmokėti velionio pašelpgavių globėjai Julijai Globicienei.

53. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $300 velionio Kazio Kavaliausko, nario SLA. 358 kp., Worcester, Mass. Velionis prisirašė prie SLA. budamas 49 metų amžiaus, dabar sulig velionio mirtį liudijančio daktaro pareiškimo velionis buvo metais senesnis. Pareikalavus velionio gimimo metrikų, advokatas pranešė, kad iš Lietuvos velionio metrikų gauti negalima ir siulo afideivitus velionio pažįstamų, kurie gali paliudyti velionio amžių. Apsvarsčius nutarta priimti siulomą budą velionio amžiaus patikrinimui ir jei viskas bus tvarkoje, pomirtinę išmokėti.

54. Svarstoma išmokėjimas pomirtinės $600 velionio Prano Mikužio, nario SLA. 66 kp., Ansonia, Conn. Pomirtinė užrašyta velionio krikšto dukterei, kuri yra suparaližiuota ir yra amžina invalidė. Pašelpgavė prašo jai išmokėti pomirtinę, nes velionis jai finansiškai gelbėdavo ir pomirtinę užrašė tuo tikslu, kad ir po jo mirčiai ji turėtų išgales toliaus gydytis. Visą padėtį nuodugniai apsvarčius nutarta įgalioti SLA. Sekretorių M. J. Viniką nuodugniai ištirti visą reikalą ir tuomet spręsti apie šios pomirtinės išmokėjimą.

Kadangi protokolo rašytojas pranešė, kad sekamą deną Pldomosos Tarybos suvažiavime dalyvauti negalės, tad skaitoma penktos, šeštos ir septintos sesijų protokolas, kuris priimtas su mažomis pataisomis.

Septintą sesiją Prezidentas S. Gegužis uždarė 11 val. vakare.

(Daugiau bus)

—o—

ELIZABETH, PA.

Atitaisymas Klaidos.

„Tėvynės" No. 10 tilpo SLA. 271 kp. atskaita už 1933 metus. Ten yra įvykusi klaida: kur pasakyta paskolos į Centrą sugrąžinta $1.86, turėjo buti $7.86. Taipgi dar buvo nedarašyta: už kvitų knygeles $1.00 ir knygos lapus 25c. Toliau viskas tinka.

J. Lorantas,
SLA. 271 kp. fin. sekr.

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

SPRINGFIELD, ILL.

Iš SLA. 275 Kp. Susirinkimo.

SLA. 275 kp. mėnesinis susirinkimas įvyko kovo 11 dieną. Narių atsilankė vidutiniai ir tvarkiai svarstė savo organizacijos reikalus.

Besiklausant ligonių raportų, paaiškėjo, kad tuli ligonių lankytojai yra dideli apsileidėliai-tinginiai: nelanko ligonių nei sykį į savaitę, nepraneša sekretoriui, kodel jie nelanko, neateina į susirinkimą ir neišduoda jokio raporto. Finansų sekretorius skundžiasi, kad jis be ligonių parašų ant blankų į Centrą negalįs tokių blankų siųsti. Na, ir žinoma, kada neprisilaikoma savo organizacijos patvarkymų, tai gali nemokėti pašelpos. Nuo dabar kuopa griežtai prisilaikys savo nutarimų ir SLA. konstitucijos. Ligonių lankytojai, jeigu neatlankys kiekvieną ligonį 2 sykius savaitėje ir neateis į susirinkimą išduoti raportų, bus baudžiami ir turės paskirtą bausmę butinai užsimokėti.

Iš nepabaigtų reikalų buvo svarstoma prisidėti prie SLA. 9-to apskričio, ar ne. Po rimtų diskusijų — didžiuma balsų nutarta neprisidėti, nes musų kuopai minėto apskričio visokios jų protestų rezoliucijos prieš Pild. Tarybą ir Sargybų Komitetai yra nepageidaujami. Mųs kuopa, didžiumoje, susideda iš ramaus budo žmonių ir laikosi nusistatymo: ramus darbavimasis naudingesnis ir našesnius vaisius savo organizacijai suteikia. Beverčiai ginčai ir nepamatuoti protestai lai neranda vietos tarpe musų!

Nutarta atgaivinti jaunuolių base ball jauktą. Išrinkta tam pasidarbavimui Petras Kliučininkas ir Antanas Latonis. Nutarta surengti 1 d. balandžio, tai yra 1 dieną Velykų pasilinks minimo vakarą. Tam reikalui atlikti išrinkta komisija: Petras Kliučininkas, Jonas Raulinaitis ir Kazys Juozapaitis. Išrinktoji komisija tuoj tą pačią dieną nuėjo ir paėmė Arion Hall gražią ir didelę svetainę, kampas 4-th ir Adams Streets. Kiekvienas kuopos narys privalo į balių atsilankyti. Taipgi yra užkviečiama ir vietinės draugijos bei visa Springfieldo jaunuomenė. Bus gera muzika, visokių gėrimų ir užkandžių. Pradžia 7 valandą vakare.

Kuopos valdyba, kaip ir visada, nutarta užbonsuoti: finansų sekretoriaus bonsas $400 ir iždininko $500.

Rinkimai Pild. Tarybos, o gal ir delegatų, jeigu siųsime, įvyks sekantį susirinkimą, balandžio 8 dieną, antrą val. popietų, toje pačioje paprastoje svetainėje. Į sekantį susirinkimą visi kuopos nariai privalo atsilankyti.

V. Černauskas.

WESTVILLE, ILL.

Iš SLA. 18 Kuopos Susirinkimo.

Kovo 4 d. miesto svetainėj įvyko SLA. 18 kuopos susirinkimas su vidutiniu skaitliumi narių.

Priimta du nauji nariai: Elena Raduliutė ir Agota Markauskienė.

SLA. 18 kuopa rengia balių subatos vakare, balandžio 14 dieną, Jono Šimkaus Svetainėj. Visi SLA. nariai ir narės bei apylinkės lietuviai kviečiami šiame SLA. 18 kuopos baliuje dalyvauti ir linksmai laiką praleisti. Bus gera muzika, kuri gros visokius šokius. Pradžia 8 val. vakare. Įžanga vyrams 25c., moterims 10c.

Draugės ir draugai, SLA. 18 kuopos nariai, atsilankykite visi skaitlingai į 18 kuopos susirinkimą, kuris įvyks 1 d. balan-

džio. Šis susirinkimas bus svarbus, todel visiems nariams butinai reikia jame buti, nes bus rinkimas Pildomosios Tarybos. Neatsilankiusieji busite baudžiami 50c. Todel neužmirškite.

Ligonių lankytojomis ateinantiems trims mėnesiams buvo išrinkta Elena Bendickienė ir Uršulė Valienė. Serga Tamas Sungaila ir Antanas Mažutis.

SLA. 18 Kp. Koresp.

JAMAICA PLAIN, MASS.

SLA. 365 Kp. Parengimas Pavyko.

SLA. 365 jaunuolių kp. vas. 22 d. turėjo parengimą — koncertą ir suvaidino 2-jų veiksmų komediją. Pas mus yra priimta veikalus statyti pirmiau, o koncertinę dalį paskiau. Bet musų jaunuoliai padarė priešingai: jie koncertą davė pirmiau, o veikalą paskiau. Ir, pasirodo, kad taip ir yra geriau ir jau seniesiems reikės jaunuolius pasekti.

Pirmiausia klesišką šokį pašoko jauna šokėja, apie 8 metų amž., p-lė A. Gailiunaitė. Solo padainavo p-lė M. Miltenaitė, iš Montello, Mass. Ji dar jaunutė dainininkė, bet turi labai gražų ir malonų balsą ir musų jaunuoliams dar tik pirmą kartą pasirodė, bet publika ją tiek pamylėjo ir nesigailėjo katučių, kad ji turėjo net 4-ris sykius dainuoti. Daugiausia publikai patiko dainelė „Jonas ir Sijonas" Bačiulio, nes ji yra juokinga. Pianu jai akompanavo p-lė H. Snapkauskaitė.

P. Gaidelis pasakė monologą „Po Kalėdų", iš ko publika taipgi daug juoko turėjo.

P. Milen smuiko solo, H. Snapkauskaitei akompanuojant pianu, taipgi gana puikiai pagriežė. Jei Poviliukas nepatingės praktikuoti, tai trumpu laiku turėsime geriausią smuikininką.

P-lė F. Gailiunaitė pašoko akrobatišką šokį. Pasirodo, kad ji jau yra toli pažengusi, nors dar visai jaunutė, rodos tik 10 metelių. Dar tik pirmu sykiu sobostoniečiams teko pamatyti musų jaunuolę tokiu vikrumu. Ji visus nustebino. Publika stebėjosi, kad tokia jauna lietuvaitė, o taip gerai išsilavinusi.

Solo dainavo S. Paura. Apie jį netenka daug ko kalbėti, nes tai yra vienas populiariškiausių Bostono dainininkų. Kaip visuomet, taip ir dabar jis pasigavo publiką savo galingu ir labai maloniu balsu. Pianu jam palydėjo p-lė N. Bratėnaitė.

Piano solo pagrojo p-lė H. Snapkauskaitė. Ji dar pirmu kartu pasirodė musų lietuviškoje publikoje, bet publika nenorėjo jos paleisti nuo scenos. Ji yra jau puikiai išsilavinusi pianistė, veikusi su svetimtaučiais, nuošaliau nuo lietuvių gyvendama, neturėjo progos pasirodyti. Bet dabar ji lietuvių publiką taip sužavėjo, kad jau negalės nuo jos atsiskirti.

Solo dainavo S. Vaitkaitė, iš Montello, Mass. Ji yra ir seniau dainavusi So. Bostone, bet dabar jos balsas daug geriau ir tvirčiau skamba. Net nustebau: rodos, kad visai jau nebe ta pati p-lė Vaitkaitė.

Duetą padainavo ir pašoko sesutės Gailiunaitės, iš Chelsea, Mass. Jos iš artistų tarpo buvo jauniausios, bet savo užduotį atliko kopuikiausiai, nes iš lietuvaičių tarpo mažai galima rasti taip puikiai išlavintų. Didi garbė priklauso tėveliams už tokį puikų lavinimą vaikučių.

Po 10 minutų pertraukos įvyko lošimas „Petro Pampalio Piršlybos". Petras Pampalis — A. Juga, Pampalienė, jo motina — S. Kazlauskaitė, Valsčiaus sekretorius — P. Bratėnas, Marytė Valakaitė turtingo ukininko duktė — I. Jurėnaitė, Onytė Kelniutė, neturtingos įnamės duktė — V. Muraškaitė, Jurgis, senas Pampalio tarnas— K. Prelgauskas.

Iš šio veikalo publika turėjo daug juoko. Lošėjai savo užduotis atliko gerai. Vieną dalyką turiu pažymėti, tai kad p. Bratėnas savo rolėje buvo tinkamas ir ją atliko daug geriau, negu tikėtasi, nes jis pirmu sykiu lošė. Nors jam buvo sunku lietuviškai kalbėti, bet rolę išmoko gerai ir buvo tikras „komikas". Iš visų kiek silpniau lošė tai K. Prelgauskas Jurgio rolėje. Bet dėl rolės trumpumo, tai negalima buvo ir pastebėti. Tačiau matyt, kad jis yra scenos mėgėjas ir ateity galima tikėtis iš jo daug ko.

Na, apie poną Jugą, tai nėra kas daug nė sakyti, nes jis yra vienas iš senesniųjų ir gabesniųjų lošikų. Rodos, kad ta rolė jam tiko — jis joje gyveno, o nelošė. Taipgi ir jaunuolė I. Jurėnaitė gerai lošė. Ji turi aiškią kalbą ir scenos mimiką ir pasirodydama scenoje visuomet publiką patenkina.

Vakaro vedėja, p-lė N. Bratėnaitė, tik praeitą rudenį sugrįžus iš Lietuvos ir baigusi augštą mokslą Amerikoje, nors ir nelošė, bet savo puikia lietuviška kalba publiką labai žavėjo. Rodos ji ir p-lė I. Jurėnaitė daugiausia darbavosi surengime šio vakarėlio. Joms ir kiti prigelbėjo. (Gaila, kad jų vardų neteko sužinoti).

Gaila, kad tą vakarė buvo labai blogas oras ir todel negalėjo daug publikos atvykti. Girdėjau, kad rengėjai turės kiek ir deficito. Bet tie, kurie atsilankė, tai buvo labai patenkinti. Nekurie jaunuoliai išsireiškė, kad jiems labiau patinka lietuviškos dainos ir muzika, negu amerikoniški. Sako: „Angliškai mes girdime kasdien per radio, bet lietuviškai, tai turime ateiti į parengimus paklausyti".

Butų malonu pamatyti šią grupę perstatant kokią dramą arba ir ką nors sunkesnio, nes matosi, kad spėkų jie turi ganėtinai.

Bravo jaunime! Pirmyn, o mes su jumis! **Žvalgas.**

ROSELAND-CHICAGO, ILL.

Iš SLA. 139 Kp. Susirinkimo.

SLA. 139 kp. susirinkimas įvyko kovo 7 dienos vakare. Susirinkimą vedė kuopos pirmininkas, p. J. Pučkorius. Visokie tarimai skaityta ir priimta vien balsiai.

SLA. 139 kp. po bolševišikų monervų bėgy trijų metų buvo rami. Siaučiant bedarbei, didžiuma vietos gyventojų buvo prislėgti depresijos, tad ir nesinorėjo bent ką veikti. Bet dabar dalykai rodos krypsta gerojon pusėn, tad ir musų kuopa tikisi greitu laiku savo narių skaičių padauginti bent dvigubai. Pradžią jau turime gražią: praeitame kp. susirinkime paaugome 5 nariais. Prie kuopos priguli ir vietinių biznierių, butent: p. A. Šnapstys, kuris užlaiko gražią išsigėrimo užeigą ir daug kambarių del pasirendavimo (vieta randasi prie 114-tos gt. ir Slitz Ave.); p. A. Balčiunas, savininkas puošnios išsigėrimo užeigos ir gražios svetainės (vieta randasi ant 107-tos ir Indiana Ave.). Viršminėtoj svetainėj bal. 21 dieną įvyks SLA. 139 kp. pavasarinis balius. Tat visi prašome atsilankyti, o kuopos nariai svečius priims kuopuikiausiai.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks bal. 4 dieną. Bus tai labai svarbus susirinkimas, nes bus rinkimas Pildomosios Tarybos, taipgi ir delegatų į ateinantį Seimą. Todel visų narių pareiga tame susirinkime buti.

A. Martišius.

WATERBURY, CONN.

Iš SLA. 11 Kp. Susirinkimo.

Kovo 1 d. įvyko SLA. 11 kuopos mėnesinis susirinkimas. Po visų formalumų, sekė komisijų raportai. SLA. 4 apskr. baliaus, kuris įvyko vasario 10 d., komisija pranešė, kad sąskaita dar nėra užbaigta, tai ir pasekmės nežinomos. Taipgi ant vietos buvo pastebėta, kad iš kitų miestų jaunuolių baliuje buvo labai daug, bet vietinių SLA. 11 kuopos narių labai mažai. Tai nedovanotinas SLA. 11 kp. narių apsileidimas!

Kuopos valdyba pranešė, kad ji, tarp savęs pasitarus, surengė Lietuvos Nepriklausomybės 16 metų sukaktuves, kas įvyko vasario 25. Kalbėtojais buvo adv. F. J. Bagočius, iš Bostono, ir vietiniai Dr. Stanislovaitis, adv. Lukošius ir J. Tareila. Oras buvo labai šaltas, gatvės sniegu užpustytos, tai ir publikos atsilankė mažai. Pasidarė keletas dolerių nuostolių.

Buvo pakelta klausimas kaslink Janušausko antrojo transatlantinio skridimo. Kadangi dar nuo pereitų metų aviacijos dienos valdyba nėra likviduota, tai ji pasilieka veikti ir toliaus. Todel nutarta atkreipti domę valdybos, kad ji greitu laiku vėl sušauktų draugijų atstovus ir pradėtų prisiruošimą prie surengimo antros aviacijos dienos. Taipgi pareikšta pageidavimas, kad butų veikiam išvien su katalikiškomis draugijomis ir veikėjais. Taipgi perorganizuoti valdybą, jeigu pasirodytų reikalas. Žodžiu, dirbti taip, kad visi prisidėję prie aviacijos dienos butų patenkinti.

Nutarta sekantį kuopos susirinkimą šaukti atvirutėmis balandžio 5 d., 7:30 val. vakare. Bus balsavimai SLA. Pild. Tarybos ir apkalbėjimas delegatų siuntimo į SLA. Seimą, kuris įvyks birželio 25 dieną. Taigi tas susirinkimas bus labai svarbus ir visi kuopos nariai privalo atsilankyti.

J. Ažunaris,
SLA. 11 kp. koresp.

NANTY GLO, PA.

SLA. 281 Kp. Metinė Atskaita Už 1933 Metus.

Narių sumokėta į Centrą ---------- $811.76
Ligoje pašelpos išimta 140.00
Pomirtinės išimta ---- 600.00
Viso iš Centro išimta $740.00

53 nariai yra gerame stovy; suspenduoti 2; naujų prisirašė 3. Vaikų skyriuje yra 17.

Kp. reikalams užmokėta $32.00
Kp. iždė viso lieka ---- $29.40

Taipgi pranešu, kad musų kuopa susirinkimus laiko pirmą sekmadienį mėnesio. Kadangi Velykos pripuola 1 d. bal., tai susirinkimas perkeliamas į 8 d. balandžio. Visi nariai turi butinai sekančiame susirinkime dalyvauti, nes bus Centro valdybos rinkimai.

A. Lukoševičius,
SLA. 281 kp. fin. sekr.

CLEVELAND, OHIO.

Iš SLA. 14 Kp. Veikimo.

Kaip pasirodo, tai 14 kp. prisieis pakeisti savo numerį į 13 ir jis geriau pritiks, nes, paprastai, priimtas vadinti nelaimingu numeriu. Kaip man gerai žinoma SLA. 14 kp. istorija, tai labai mažai buvo rامaus periodo; vis prisiėjo grumtis įvairiuose trukšmuose ir trukšmeliuose. Pastaruose dviejuose susirinkimuose nė iš šio, nė iš to teko praleist po audrelę, nors buvo galima labai lengvai jų apsilenkti, jei tik mažiau ir su apgalvojimu kalbėtume ir rašytume į pašalinę spaudą.

Rašant apie SLA. reikalus oficialiame organe to neįvyktų, su pačiais faktais artimiau susipažinę nedaleistų taip toli nukrypti ir nebutų progų bereikalingiems trukšmeliams. Jau laikas butų suaugti į vyrus netik kunu, bet ir protu.

Sekantis SLA. 14 kp. susirinkimas įvyks balandžio 4 d. Visų narių butina pareiga tame susirinkime dalyvauti, nes bus balsavimas P. T. ir rinkimas delegatų į Seimą. Butina kožno nario pareiga atlikti savo, kaipo nario pareigą, kurią tai progą turim tik sykį kas du metai. Sulig visų narių pareikštos valios priklausys ir SLA. dviejų metų ateitis.

Aš manau, kad šiemet SLA. 14 kp. nariai turės progą nevaržomai ir be jokio brukimo sovietiško šlamštelio balsuoti. Bet taip manydamas apsirikau, kuomet patėmijau Mažeiką ir jo jasekėjus, kuris jau keli metai kai ne narys SLA., dalinant įvairiuose viešuose susirinkimuose lapą — šlamtą su tam tikru „šleistu".

Aš jau senai sakiau, kuomet Mažeika dar buvo SLA. nariu, kad jam neapeina Susivienijimo labas, bet tik raudona politika. Kas tuomet man netikėjo, tai dabar persitikrina.

Kuopa rengiasi prie surengimo vakaro su perstatymu ir šokiais. Visų narių pareiga ateinančiame susirinkime įsigyti nors po porą tikietų kaip sau, taip ir savo artimiausiems draugams. Padarykim šį parengimą visapusiškai pasekmingu! Didesnio apsileidimo negali buti, kuomet buvę tokių parengimų, į kuriuos iš virš poros šimtų narių tik apie pora desėtkų atsilanko. Laikai gerinasi — reikėtų ir savo apsileidimą pagerinti.

Viršminėtas vakaras įvyks balandžio 29 d., Lietuvių Svetainėje.

Dar sykį kviečiu užmiršti ypatiškus kerštavimus ir ieškojimus budų įvairioms įtrygoms, o bendromis spėkomis veikime musų organizacijos labui.

A. M. Praškevičius.

HERKIMER, N. Y.

SLA. 233 Kp. Aukojo Transatlantiniam Skridimui.

SLA. 233 kuopa laikytame susirinkime kovo 8 d., paaukojo iš savo iždo 3 dolerius del lakuno Juozo James-Janušausko į Lietuvą skridimo. Pinigai pasiųsti į Utica, N. Y. komitetą.

Mes padarėm pavyzdį kitoms kuopoms, kurios yra skatilingesnės—tegul pasirodo. SLA. 233 kp. turi tik 9 narius, o kur yra tos kuopos, kurios turi po šimtą narių ir daugiau?

A. Daniunas,
SLA. 233 kp. sekr.

TERRYVILLE, CONN.

Iš SLA. 325 Kp. Darbuotės.

SLA. 325 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo D. Banulio stuboje. Susirinkimą atidarė ir vedė kp. pirm., J. Dylionis. Nepribuvus užrašų raštininkui, jo vieton išrinktas p. K. Mickevičius. Buvo pakelta klausimas, ką kuopa turėtų daryti, jei užrašų raštininkas neprisiųstų užrašų knygos. Patarta, kad vasario ir kovo mėnesio protokolai turi but skaitomi balandžio mėnesio susirinkime. Taip ir palikta.

Fin. sekretorius, p. S. Čeplikas raportuoja, kad Anastazija Svikas grumoja teismu už tai, kad Centras jai sulaikęs ligoje pašelpą. Kadangi minima narė į teismą dar nenuėjo, tai tas reikalas pilikta be jokio svarstymo ateičiai. Taipgi sekretorius praneša, kad kovo 2 d. SLA. 325 kp. narė, Elena Gudaitienė išvežta į Hartford Senatoriją. Sekr. S. Čeplikas parodė kvitą, gautą nuo Dr. Stanislovaičio, kuris liudija, kad priėmė $10.00: nuo Šv. Petro Draugystės $5.00 ir nuo SLA. 325 kp. $5.00. Tai aukos antram skridimui į Lietuvą, ką rengiasi atlikti lakunas James-Janušauskas.

Linkime p. Janušauskui laimingai pasiekti musų tėvynę Lietuvą.

SLA. 325 Kp. Valdyba.

Pirm. J. Dylionis, vice-pirm. P. Belavičius, užrašų rašt. V. Jaškevičius, fin. rašt. S. Čeplikas, iždin. D. Banulis, iždo globėjai V. Vydunas ir J. Gražėnas, organizatorius F. Venavičius, maršalka A. Mikelionis, daktaras-kvotėjas Dr. R. F. Long.

Sekantis SLA. 325 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 6 d., pas D. Banulį, 7 val. vakare. Visi nariai privalot į šį susirinkimą atvykti, nes bus renkama SLA. Pildomoji Taryba. Kam rupi SLA. labas — butinai tame susirinkime bukite. Neužmirškite ir savo vaikus prie SLA. prirašyti. Taipgi atsiveskite savo draugus ar pažįstamus į šią organiziąją įstoti.

SLA. 325 Kp. Atskaita Už 1933 Metus.

Į Centrą narių duoklių pasiųsta ---------- $266.31
Centras ligoniams išmokėjo ---------- 189.00
Kuopoje per visus metus liko ---------- 23.75
Banke kuopa turi ------ 125.00

SLA. 325 kp. turtas $148.79

K. Mickevičius,
SLA. 325 kp. narys.

NIAGARA FALLS, N. Y.

SLA. 270 Kp. Nariams.

Kovo 4 dieną įvyko SLA. 270 kp. paprastas mėnesinis susirinkimas, į kurį atsilankė apie pustuzinis narių. Susirinkimo pirmininkas neatidarė, tik užsimokėjo mokestis ir pasikalbėję apie kuopos reikalus išsiskirstė.

Sekantis SLA. 270 kp. susirinkimas įvyks bal. 8 dieną. Visi nariai atsilankykite, nes bus renkami SLA. viršininkai. Kurie neatvyksite, busite baudžiami. Taipgi paragink savo draugus, kad prisirašytų prie SLA. 270 kuopos.

V. S., prot. rašt.

SPRINGFIELD, ILL.

Iš SLA. 158 Kp. Susirinkimo.

SLA. 158 kp. susirinkimas įvyko vasario 4 d. Susirinkimą atidarė ir vedė kp. pirm. pagelbininkas. Visi kuopos viršininkai, išėmus pirmininką, į susirinkimą atsilankė. Praeito susirinkimo protokolas skaitytas ir priimtas su maža pastaba.

Ligonių raportai priimti. Kurie ligonių lankytojai praeity buvo susimaišę, šiame susirinkime pasiaiškino ir prašė atlaidos. Už tai jie verti pagyrimo, nes savo užduotis priderančiai pildo. Jie turėtų buti visiems pavyzdžiu.

Šiame susirinkime pranešta, kad turėjome laidotuves: narė Skiečienė sudegė nuo gazolininio pečiaus. Lai jai buna lengva šios šalies šaltoje žemelėje ilsėtis.

Sekantis SLA. 158 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 1 dieną, paprastoje svetainėje. Visų narių pareiga šiame susirinkime dalyvauti, nes bus balsavimas SLA. Pildomosios Tarybos. Broliai ir seserys — atvykite į šį susirinkimą ir paduokite savo balsus už tuos kandidatus, kurie jusų nuomone tinkami musų didžiulę organiziąją vadovauti.

K. J. Čivinskas,
Sargybos kom. narys.

Nuo Išsinarinimų

Kuomet jums pasitaiko nikstelėti kojos riešą, išsinarinti ranką ar gauti diegį į pečius ir kuomet skausmas jus iš proto varo, tai išsitriukite su ANCHOR Pain-Expelleriu ir apdengkit su flaneliniu ar vilnoniu audeklu.

Į kelias minutes skausmas pranyks ir palengvinimas bus laimėtas.

Per suvirš 60 metų Anchor Pain-Expelleris buvo ir yra vyraujančiu naminiu vaistu greitam skausmų palengvinimui. Visose vaistinėse kaina 35c. ir 70c.—skirtingo didumo bonkutės. Tiktai tikrasis turi Inkaro vaisbaženklį.

PAIN-EXPELLER

Kuopu Susirinkimai

Wilkes Barre, Pa. SLA. 35 kuopos specialis susirinkimas įvyks kovo 25 d., 2 val. popiet, B. Poteliuno svetainėj, 53 Bank St. Visi nariai ir narės malonėkite pributi, nes bus balsavimas Pildomosios Tarybos ir rinkimas delegatų į sekamą Seimą. Ateidami atsineškite mokesčių užsimokėjimo knygutes.

J. Andrušis — sekr.

Johnston City, Pa. SLA. 103 kuopos susirinkimas įvyks 1 d. balandžio, 2 val. popiet, Lietuvių svetainėj, 610 Water St. Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes bus balsavimai Pildomosios Tarybos ir renkami delegatai į sekamą SLA. Seimą. Nepamirškite užsimokėti mėnesines mokestis. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 103 kuopos. Kurie esate ėmę paskolas ir jau pradėjote dirbti — prašome paskolas sugrąžinti. **J. H. Alikonis** — sekr.

Gary, Ind. SLA. 284 kuopos bertaininis susirinkimas įvyks 1 d. balandžio, 2 val. popiet, paprastoj svetainėj, ant 15-tos ir Lincoln St. Visi nariai ir narės butinai kviečiami pributi, nes bus balsavimas Pildomosios Tarybos. Taipgi turime ir kitų reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 284 kp.

J. Vaitkus — sekr.

Kenosha, Wis. SLA. 212 kuopos svarbus susirinkimas įvyks 1 d. balandžio, paprastu laiku ir paprastoj vietoj. Visi nariai butinai dalyvaukite, nes bus balsavimas Pildomosios Tarybos ir renkami delegatai į sekamą Seimą. Taipgi turėsime išrinkti darbininkus del rengiamo vakaro, kuris įvyks 29 d. balandžio, German American salėje. Turime ir kitų reikalų aptarimui.

H. Labanauskas.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 115 kuopos susirinkimas įvyks 1 d. balandžio, 12:30 val. popiet, svetainėj 318 E. Market St. Visi nariai ir narės malonėkite butinai atsilankyti, nes bus renkama Pildomoji Taryba. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Nepamirškite užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 115 kuopos.

S. Pileckis — sekr.

Stamford, Conn. SLA. 168 kuopos susirinkime 4 d. kovo nutarta sekantį susirinkimą, kuris turėjo įvykti 1 d. balandžio, perkelti į 8 d. balandžio, nes 1 d. balandžio pripuola Velykų šventė ir daugelis narių tą dieną negalės atsilankyti. Todel visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti 8 d. balandžio, paprastu laiku ir papraston vieton. Turime daug svarbių reikalų apsvarstymui.

Jonas Pocius — sekr.

Plymouth, Pa. SLA. 6 kuopos susirinkimas įvyks 1 d. balandžio, 2 val. popiet, paprastoj vietoj. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus renkama Pildomoji Taryba. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie S. L. A. 6 kuopos. **J. Katilius** — sekr.

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks kovo 25 dieną, 1:30 val. popiet, Juliaus Danulevičiaus svetainėj. Visi draugai malonėkite pributi, nes bus balsavimas Pildomosios Tarybos. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 12 kuopos.

P. Augustaitis — sekr.

Sebastopol, Pa. SLA. 203 kuopos bertaininis susirinkimas del priežasties Velykų šventės 1 dieną balandžio, perkeliamas į 8 dieną balandžio, 2 val. popiet, paprastoj svetainėj. Visi nariai ir narės malonėkite pributi, nes bus rinkimas Pildomosios Tarybos. Taipgi randasi ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Neužmirškite užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš organizacijos. Ateidami atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA. 203 kuopos.

J. Galinskas — sekr.

Springfield, Ill. SLA. 275 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 8 dieną, 2 val. popiet, paprastoj vietoj. Šiame susirinkime bus rinkimas Pildomosios Tarybos ir delegatų į SLA. Seimą. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Taigi visi nariai butinai turite atsilankyti.

V. Černauskas.

West Frankfort, Ill. SLA. 311 kuopos susirinkimas įvyks 1 d. balandžio, 1:30 val. popiet, paprastoj svetainėj. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes bus rinkimas Pildomosios Tarybos. Neužmirškite užsimokėti užvilktas mokestis, kad neliktumet suspenduoti, o vėliaus išbraukti iš organizacijos. Ateidami atsiveskite savo draugus ir drauges prirašyti prie SLA. 311 kuopos.

Franė Šiugdinienė — sekr.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

BRIDGEPORT, CONN. — SLA. 51 kuopa rengia gražų pasilinksminimo vakarą — teatrą ir šokius pirmą šeštadienį po Velykų, balandžio 7 d., Svetainėje 407 Lafayette St., pradžia 7 val. vakare. Bus suvaidinta pirmu kartu Bridgeporte graži komedija „Pasaulis be Moterų". Bus gera muzika šokiams, kurią gros visi jaunuoliai ir beveik visi SLA. nariai. Šokiai tęsis iki vėlumos nakty, įžanga pigi. Širdingai kviečiame visus Bridgeporto ir apylinkės lietuvius atsilankyti, o labiausiai visų SLA. narių pareiga atsilankyti ir paremti šį parengimą. — Rengimo Komotetas.

—o—

NEW BRITAIN, CONN. — SLA. 34 kp. stato scenon keturių veiksmų dramą iš baudžiavos laikų — „Baudžiauninkė". Vaidins teatrališka grupė iš Hartford, Conn., kuri jau atsižymėjo po visą Conn. valstiją suvaidindama šį veikalą su didžiausiu pasisekimu, net nekurios kolonijos reikalauja pakartoti. Šis svarbus perstatymas atsibus nedėlioje, balandžio 15 d., 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėj, 354 Park St. Įžanga 25c. ir 35c. ypatai. Visi vietos ir apylinkės lietuviai kviečiami atsilankyti.

—o—

JAMAICA PLAIN, MASS. — SLA. 365 jaunuolių kuopa rengia Whist Party Sandaros Svetainėj, balandžio 6 dieną, 7:30 val. vakare. Bus duodama gražios dovanos ir rengėjai užtikrina smagų ir linksmą vakarėlį. Komitetas širdingai kviečia visus narius ir draugus atsilankyti ir draugiškai praleisti vakarą. — Rengėjai.

—o—

NEW KENSINGTON, PA. — S. L. A. 192 kuopos aviacijos balius įvyks balandžio 14 dieną, Ukrainų Svetainėj, 4-th Ave. ir 14-th St., Arnold, Pa., 7:30 val. vakare. Šis balius rengiamas del labo Antro Skridimo per Atlantiką. Taigi New Kensingtono, Arnoldo ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti ir linksmai laiką praleisti, nes tai bus pirmutinis balius po Velykų. Įžanga tik 25c. ypatai. — Rengimo Komisija.

—o—

SPRINGFIELD, ILL. — SLA. 275 kuopa rengia didelį balių Velykų dienoj, balandžio 1 dieną, dideliėj Arion Hall, 223½ E. Adams St., kampas 4-th. Bus geras orkestras ir gros visokius šokius. Taipgi bus visokių gėrimų, užkandžių, ir kt. Taigi visus kuopos narius, draugijas ir visus lietuvius bei jaunimą kviečiame atsilankyti. — SLA. 275 kuopa.

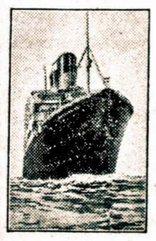

Visa Kelionė Juromis

Į JUSŲ TAUTINĘ KLAIPĖDĄ
(per Copenhagą)
IŠPLAUKIMAI IŠ NEW YORKO

S. S. UNITED STATES .. Balandžio 7
S. S. FREDERIK VIII .... Balandžio 21
S. S. UNITED STATES .... Gegužės 12
S. S. FREDERIK VIII ..... Gegužės 26
S. S. UNITED STATES .... Birželio 16
S. S. FREDERIK VIII ..... Birželio 30

DIDELĖ EKSKURSIJA
Po priežiura Lietuvių Agentų Draugijos
laivu „UNITED STATES"
iš New Yorko Gegužės 12 d.

DIDELĖ VASARINĖ EKSKURSIJA
ypatiškai vadovaujama Juozo Janush'o, Jr.
laivu „FREDERIK VIII"
iš New Yorko Birželio 30 d.

Del platesnių informacijų ir vietų užsisakymo kreipkitės pas vietinius agentus arba

Scandinavian American Line

27 Whitehall St., New York, N. Y. — 248 Washington St., Boston, Mass. — 130 N. LaSalle St., Chicago, Ill.

Apie Civilizacijos Kilimą

Rašo **Karolis Vairas.**

Baigus pirm keliolikos metų savo „Pasaulio Istoriją" („Outline of History"), H. G. Wellsui buvo patarta parašyti ir „Ateities Istoriją". Aišku, tai buvo pasakyta juokais, o vis tik jau susilaukėme iš jo tokio kurinio, kurs duoda jo išsvajotą artimos ateities vaizdą. Tai yra jo „Busimų Dalykų Vaizdas" („The Shape of Things to Come").

Jo „Pasaulio Istorija" buvo įvada į naują knygą, sakytume — prirengiamasai darbas. Wells praeity, istorijoje temato medžiagą, kuri padeda atpsėti tai, kas bus ateity.

Savo „Busimų Dalykų Vaizde" Wells piešia gyvai — savo ypatingos vervos kalba — prisiartinantį dabartinės civilizacijos galą, kurį priskubina užvaldžiusi pasaulį tyronų taryba, kitaip vadinama „intelekto diktatura".

Kitas anglų rašytojas p. J. W. Dunn parašė „Eksperimentą su Laiku". Autorius nupasakoja sapnavęs, buk jam tekę skaityti dar neišspausdintą laikraštį. Wells tą Dunno mintį tęsia toliau, patiekdamas ne laikraščio straipsnį, bet visą eilę painių situacijų, logiškai surištų ir privedančių prie galutino musų laikų civilizacijos žlugimo.

Pas Wellsą matome augštą Tautų Sąjungos valdininką, skaitantį istorijos kurinį, parašytą 2106 metais.

Pamatinė to „istoriško" kurinio, to Wellso „Busimųjų Dalykų Vaizdo" mintis yra ta, kuriai autorius pasiliko ištikimas, nors kai kuriais atžvilgiais tulos firmos ir galėjo pasikeisti. Civilizaciją gali išgelbėti ir plėsti pati save išrinkusi, pati save skyrusi ir atsidavusi visuomenės tarnybai proto aristokratija. Galima net sakyti, kad jo mintį atspėjo tokie gaivaliniai kitų kraštų bruzdėjimai, kaip komunistų, fašistų, nacių, kuomintang, net ir anglų fabianų bruzdėjimai. Wellso doktriną galima išreikšti sekančiai: tie, kas tariasi gali ir sugeba tinkamai valdyti ir tvarkyti pasaulį, privalo susitarti ir pradėti darbą paties darbo, tik ne pelno, delei. Jie privalo taip susiorganizuoti ir taip sudoroti savo idėjas, kad jų valdžia butų pripažinta priimta, nes jie, aiškiausia, „yra tinkamiausi tokioms pareigoms žmonės".

Naujoji valstybė, moderniška valstybė, stipri ir subrendusi 2106 metais, atsirado ant bendrų senosios civilizacijos griuvėsių". Ši, vadinasi musų laikų civilizacija nepajėgė pergyventi šiandien siaučiančios ekonominės depresijos, kuri nesilpnėjo, bet ėjo smarkyn ir aštryn. Lenkija ir Vokietija, Italija ir Jugo-Slavija puola viena kitas. Japonija, bandydama pavergti Kiniją, pati sau, kaipo galingai militariškai valstybei, pasidaro galą. Valstybės muša vienos kitas, naikinasi baisiomis dujomis, kurių vis naujos rušys surandamos. Ir vis tiktai kovos nėra tikrai pražutingos, nes, dėka finansinės sistemos netobulumams, kariaujančių valstybių resursai aprėžti.

Karo pradėtą naikinimo darbė pagreitina neišvengtina karo išdava, maras ir ligos. Karais nusilpę žmonės išmiršta ir pasaulis grįžta beveik tokion pat buklės, kokia buvo tamsiaisiais amžiais.

Tulas Titus Cobbett, keliavęs 1958 metais Italijoje ir Pietų Francijoje, randa užleistus ir nebevartojamus geležkelius, bet už tai danguje jis mato eroplanus. Prekyba išlengvo pradeda atgyti ir transportas eina oru ir juromis.

(Čia Wells pasinaudoja platesne prasme „licentia poetica": jis randa eroplanus ir vidujinio degimo motorus visuomenėje, kurioje, Vigiliantų Komitetams ir senų armijų likučių veteranams bevaldant, gyventojai jau nebegalėjo net apsiauti ir apsirengti, o vis tik dar išlaikė motorus, eroplanus, laivus).

1965 metais Transporto Sąjunga, kurią sudarė likusių dar po katastrofos lėktuvų ir laivų savininkų grupės „tikslu apsaugoti savo interesus", sušaukė mokslo ir technikos darbininkų konferenciją Basroje, kur vėliau įsikurė ir Pasaulio Taryba, pasirinkusi Basrą savo pasaulinės valstybės sostine.

Oro ir jurų taryba, tampriai susirišusi su Naujosios Valstybės Draugija, sekmingai plečia savo prekybinę ir organizacinę veiklą, ko, aišku, pavydi jai atgimstančios ir atsistatančios iš griuvėsių suverenės valstybės.

Pasaulio Taryba įsteigta konferencijoje 1978 m. ir, po tulų susirėmimų su reakcijos jėgomis, įsigali ir lieka augščiausia valdanti jėga.

Nauja Pasaulio Taryba kovoja su katalikybe, suvaržo mahometonus, indusus ir žydus, nes „dabar pasauly privalo buti tiktai vienas tikėjimas, moralinės vienos pasaulio bendruomenės tikėjimas". Ir „tas naujas režimas privalo apvalyti rasinę žmonių mintį, arba pats turės žlugti, o jei jis žlugs, tai tuo pačiu leis žmonių padermei grįžšti atgal prie gyvuliško individualizmo ir, tuo budu, per chaosą — prie išnykimo".

Naujosios Valstybės bruzdėjimas žiuri į švietimą, kaipo į visų svarbiausį dalyką; švietimas privalo teikti tiksliu laiku tikslias idėja. Persekiojimas sukelia pasipriešinimą. Pirmoji Taryba žlunga, jos vietą užima Antroji Taryba. Neapsieina be politinių atentatų, be garsių **agents provocateurs,** šnipų, „donosčikų", karo lauko teismų ir ekzekucijų.

Taryba ima viršų, nugali savo priešininkus. Ji — siekia idealo, valdo, draudžia, baudžia, rupinasi, kad žmonės neturėtų bereikalingų progų ir reikalo kliudyti ir trukdyti jos darbams.

Dailininkas Aristos Theocopolus savo dienoraščiuose aprašo įvairių varžymų ir drausmių bei persekiojimų atmosferą. Galimi esą sąmišiai, sąmokslai, sukilimai, bet nieko tokio neatsitinka. Pagaliau Tarybai pranešama, kad ji jau nebereikalinga, žmonija išmoko savo pamoką, subrendo, užaugo, nebereikalinga valdovo. Atėjo mileniumas. Pasaulis laisvas, atsipalaidavęs net nuo organizacijos, kurią naudojo laisvei įsigyti.

Wellsą kritikai prilygina francuzų rašytojui Rousseau. Ir viename ir antrame yra taip pat ryškus interesų įvairumas ir gausumas. Ir vienas ir antras rodo tokį pat centralinį, vyraujantį politinį susidomėjimą ir interesą, todel ir jų raštuose yra nemaža panašumo. Wellsas papildo Rousseau. Pastarasis paskelbė demokratybę ir pats tikėjo, kad, demokratybei pradėjus veikti, pačios savaime turės išnykti visos sunkenybės ir negerovės. O Wellsui teko kitas vaidmuo: jam teko parodyti, ko demokratybei stinga, kur ir kokie yra taisytini trukumai, kur ji neveikia ir kas daryti, kad ji galėtų tiksliai veikti.

Wellsas nenori, taip sakant, skaičiuoti galvas, ligi nebus kas nors padaryta tų galvų talpai gerinti. Jis, vyriausiai, yra švietėjas psichologas. Jo siulomas pasaulio ligoms gydyti vaistas yra tame, kad visi aiškiai galvojanti entuziastai turi vieni kitus pažinti ir bendradarbiauti tikslu tinkamai šviesti ir likusius žmonijos narius.

Pati jo knyga yra dar vienas paraginimas siekti Naujosios Respublikos ir Viešos Konspiracijos, viešo sąmokslo.

Jis gabiausiai suranda ir išaiškina įtikinančius detalius. Washingtone 1958 metais svečius priima prezidentas Benito Caruso, pripažįstąs, kad Hooverio laikais prasidėjusi depresija užtruko labai ilgai, bet, girdi, yra vilties grįžti prie normalybės.

Wellso kuriny galima matyti, taip sakant, sensacinį vaizduotės „romaną"; galima jį laikyti ir įspėjimu apie nelaimę, katastrofą, kurion pasaulis išlengvo, bet tikrai slenka.

Jau 1900 m. Wellsas buvo pasakęs, kad „gali ir umai pasirodyti, kad visas krašto aparatas ir visa jėga atsidurs naujos inteligentiškų ir išmokslintų žmonių klasės rankose". Bet tuokart niekas apie grąsančią pasauliui katastrofą ir negalvojo. Šiandien — kiti laikai, kitos pasaulio gyvenimo ir kovų apystovos ir kitos perspektyvos.

Vakarų Europos spaudoje vis dažniau kalbama apie istorijos duotas žmonėms pamokas, klausiama, ar Europos civilizacija susilauks romėnų likimo, ar gal mokės jo išvengti.

Sakoma, kad paskutinė depresija tokio masto ir reikšmės, kaip šiandien, buvusi per penkis šimtmečius, taip vadinamais Ramiaisiais Amžiais.

Bendruomenių, tautų, valstybių nusilpnėjimas ir žlugimas— žinomi faktai. Žmogus, pradėjęs galvoti apie savo istoriją, suprato, kad valstybės, kaip ir atskiri žmonės, turi savo jaunatvę, subrendimą ir susenėjimą.

Senovės žmonės turėjo pavyzdį Persijos imperijoje, kuri Dariaus Didžiojo laikais buvo galinga, o Aleksandro Makedoniečio, nuvertusio Darių III-jį, buvo visai susenusi ir silpna. Jie matė antrą pavyzdį Atėnų didybėje ir tos didybės ir galybės žlugime. Po to buvo dar Makedonijos ir Kartagėnos pavyzdžiai. Etruskai tikėjo, kad Dievas skyrė kiekvienai tautai taip vadinamą „Didžiųjų Metų" laikotarpį. Šitam laikotarpiui išėjus, tam tikri dieviški ženklai ir stebuklai turi paskelbti naujos laimingesnės tautos iškilimą.

Naujoviškais laikais, jau po Romos civilizacijos žlugimo, pasaulis turėjo pavyzdžius Venecijoje ir Ispanijoje.

Devynioliktojo amžiaus mechanikos pažanga leido žmonėms manyti, kad jie, pramokę valdyti tulas gamtos jėgas, gali apsisaugoti nuo to pavojaus, kurs paskandino jų tėvų tėvus su jų politinėmis organizacijomis.

Romėnai seniau žlugo su savo civilizacija: jie negalėjo, išlepę ir nusilpę, atsilaikyti prieš barbarų antpludį, vadinasi prieš antpludį tų barbarų, kuriuos jie patys išmokino karo ir ginklavimosi meno. Paskaitykime Marcel Brion'o „Dievo Rykštė — Atila". Bet kur gi tie šių laikų barbarai, nuo kurių Europa turėtų ginti savo sienas? Šiandien nėra baisus nei Alarikas, nei geltonveidis kinietis. Japonija, rodos, jėga, bet ji pasijungė Vakarų Europos civilizacijai.

Civilizacijos žlugimo, ar bent jos silpnėjimo, simptomų seniau ir nebuvo sąmoningai ieškoma. Tik dabar, musų atminty, ypatingai gi po Didžiojo Karo, žmonės daugiau pradėjo domėtis istorija ir sužinojo, kad kur kas daugiau, negu lig šiol buvo manyta, imperijų žlugo praeity.

Į Amerikos Lietuvius Lietuvių Išeivių Reikalais

Sunkiaisiais spaudos draudimo laikais, lietuvių tautos kovose del savo teisių, del laisvės, del Lietuvos nepriklausomybės **jųs, broliai amerikiečiai, visuomet stovėjote garbingoje Lietuvos tėvynės sargyboje;** nesigailėdami jokio darbo, rupesčio, lėšų tvirtai rėmėte visos tautos reikalą.

Tą savo kilnų garbingą darbą darėte per ištisą pusamžį. Jusų taip žymiai remiama Lietuva sekmingai grumėsi su rusų priespauda, atgavo spaudą, kėlėsi po pasaulinio karo gaisrų iš griuvėsių, karo laukuose kovėsi su nuožmiais priešais. Ir laimėjo. **To laimėjimo garbė ir jums, broliai, didelėje daly priklauso.**

Tačiau lietuvių tautos grumtynės del savo teisių bei gerovės dar toli gražu nebaigtas. Štai, po visą pasaulį išsisklaidę, o ypač Pietų Amerikoje gyveną tukstančiai lietuvių išeivių dvasiškai ir medžiagiškai skursta, didelė gi musų tautos dalis Vilniaus Krašte ir Prusų Lietuvoje svetimųjų pavergti, dar tebevelka sunkų jungą. Visus juos reikia suorganizuoti į vieną kuną ir paremti jų sunkioje kovoje del tautiškų ir medžiagiškos buities pagerinimo.

Be dvasiškos paramos daugelis musų brolių moraliai susmunka, nutausta, **medžiagiškai gi neparemti** išeiviai badauja, sveikatos, o kartais net ir gyvybės netenka. **Kiekvieno susipratusio,** šviesaus lietuvio pareiga remti musų brolius. Bet **tiksliai tai galima daryti tik per Draugiją Užsienio Lietuviams Remti (trumpai: DULR),** nes ji užsienio lietuvių rėmimą daro, susižinojus su Lietuvos konsulatais bei rimtomis pačių išeivių organizacijomis.

Atminkime, jog apie 40% visos musų tautos yra išemigravusi arba gyvena už nepriklausomos Lietuvos sienų. Jeigu nesirupinsime tokia didele tautos dalimi, **mes jos neteksime, netekę gi save labai nusilpninsime,** o juk mes ir šiaip esame nedidelė tauta.

Savo tikslo besiekdama **D. U. L. R. rupinasi suorganizuoti viso pasaulio lietuvius, kurie tik gyvena už Nepriklausomos Lietuvos sienų** ir juos tvirtai paremti. Tam tikslui DULR rengiasi:

1. Sušaukti viso pasaulio lietuvių kongresą, kame ir butų apsvarstyti visi išeivių reikalai;

2. Nustatyti viso pasaulio lietuviams išeiviams vieną **išeivių šventės dieną,** kurioje viso pasaulio lietuviai minėtų Lietuvą, savo tautą, spręstų savo vietos ir viso pasaulio išeivių reikalus ir jaustųsi vienos tautos vaikais;

3. Steigti tinkamose šalyse **lietuvių žemės kolonijas,** kame susispietę lietuviai nenutaustų, neskiltų nuo musų tautos, bet sudarytų tvirtą musų tautos dalį;

4. Jau šiandien DULR visokeriopai — pinigais bedarbiams, knygomis, laikraščiais, stipendijomis besimokinančiam jaunimui ir panašiai remia lietuvius, kurie gyvena už nepriklausomos Lietuvos sienų ir kurie yra tos paramos reikalingi.

Amerikos lietuviai, dėkitės į DULR, organizuokite jos skyrius, remkite jos darbus, stengkitės pritraukti kuodaugiausia prie DULR tikrųjų narių ir narių rėmėjų; bendromis jėgomis sukurkime galingą organizaciją, tada musų išeiviai turės savo žemės ukio kolonijas, mokyklas, bibliotekas ir kitas įvairias kulturos bei ekonomiškai-finansiškas įstaigas, tuomet visi lietuviai, gyvenantieji už nepriklausomos Lietuvos sienų, bus apsaugoti nuo nutautimo bei nykimo.

DULR nariai, kurie priklauso prie jos skyrių, **vadinasi tikraisiais nariais ir moka nario mokesčio 12 lt. metams,** o kurie ją remia tik pinigais **vadinasi nariais rėmėjais ir moka nemažiau 10 lt.**

DULR savo tikriesiems nariams rėmėjams skiria dovanas. Dovanų suskirstymas daromas 11 kartų per metus kiekvieno mėnesio 23 dieną DULR. bute.

Jau buvo keli mėnesiniai dovanų suskirstymai. Kelios dovanos duotos po 3,000 litų, keliolika po 400, po 50 lt. ir daug mažesnių. Pačios stambiosios dovanos: viena 5,000 litų, 10 po 10,000 lt., 10 po 1,000, 10 po 500, 10 po 150, 30 po 100 litų ir tt. **bus paleistos dovanoms vienuoliktame lošime, t. y. rugsėjo 23 d.**

Iš viso per metus vienuolikoje lošimų DULR. skiria 85,011 dovanų 400,000 lt. sumai.

Parašykite mums laišką, o mes išsiųsime DULR įstatus, dovanų lentelę ir paaiškinimus kaip reikia vykdyti musų darbus.

Atminkime, jog **kiekvienas centas, įmokėtas musų draugijai, eina lietuvių tautos labui. Todel visi stokime į vieną didelį bendrą musų tautos darbą— visi dėkimės į DULR ir visomis jėgomis remkime šią taip naudingą Lietuvai draugiją.**

Draugijos Užsienio Lietuviams Remti Valdyba:

Pirmininkas advokatas **R. Skipitis,** vice-pirmininkas Užs. Reik. Min. sekretorius **O. Kairiukštienė,** iždininkas L. Šaulių Sąjungos tautiško aukl. ir propagandos sk. vedėjas V. **Daudzvardas.** Nariai: V. D. Universiteto prof. **M. Biržiška,** „Trimito redaktorius **J. Kalnėnas,** Kauno Ligonių Kasos valdytojas **K. Kasakaitis,** sekretorius ats. majoras **P. Ruseckas.**

ADRESAS: Draugija Užsienio Lietuviams Remti (DULR), Kaunas, Nepriklausomybės aikštė 3.

Ir Mano Žodis Apie Moteris

„Tėvynės" laidoje vasario 23 d. tilpo straipsnis „Moteris ir Meilė". Apie meilę aš nekalbėsiu, bet moteris man norisi užtarti. Tame rašiny tuli vyriškiai nelabai gražiai apie moteris išsireiškia. Todel jei visi vyrai tai imtų domėn ir apie mus taip manytų, kaip tie žmonės savo mintyse nukalba — moterims butų gana prastai... Jei vyrai paklausytų tų dramaturgų ir filosofų minčių, tai mus vadintų pusiaužmogiais ar šlamštais... Ištikrųjų, yra moterų, kurių piktumas lyginasi žvėries piktumui ir jos to savo piktumo negali suvaldyti. Bet mes, moterys, didelę dalį tos kaltės turime atiduoti gamtos surėdymui, nes moteris, palyginus su vyru, yra gamtos nuskriausta. Negana to, kad ji yra silpnesnė už vyrą, bet prie to jai dar pridėta visokių kentėjimų...

Dabar pažiurėkime į vyrus. Kada jiems tenka pergyventi bent kokius sveikatos negalumus — kaip jie yra nesukalbami! Dingsta tuomet ir jų tas vyriškas išdidumas. O ta nelaimingoji moteris — kiek ji liuosa nuo visokių negalavimų?!...

Aš žinau — moterys yra gud resnės už vyrus. Jos taipgi ir veidmainingesnės. Bet, matyt, gamta lyg ir pasigailėdama moteries, jai nors tiek pridėjo, nors tą gudrumą jai davė, kad ji nors tuo gali pasididžiuoti. Ir tiesa, kas gi lieka moteriai daryti, kuomet gyvenimo aplinkybės tiesiog nepanešamos? Tik atsivaizdinkime. Kada vyras girtuokliauja, šeimoje yra keli kudikiai, tai tikrai nėra žodžių, kuriais butų galima apipasakoti moteries kentėjimus, kuriuos prisieina nešti tose aplinkybėse gyvenant... Tiesiog tikras vargas ir tiek. Tokiame atsitikime nors moteris ir geriausiai butų išauklėta — dingsta jos malonumas, o vieton to tampa žiauria ir veidmainiinga.

Reikia pasakyti, kad nesmagu net ir matyti, kai nekuriuos vyrus moterys perdaug paneigia. Bet čia yra ir pačių vyrų kaltė: kada vyras pasigeria, tai šeimoje pridaro visokių nemalonumų, bet kada išsiblaivo, tai bando buti angelu geriausiu. Ir reikia pasakyti, kad tai kaip tik duoda moteriai galimybę vyrą po savo pantapliu prispausti.

O ką Šv. Antanui ar kitiems šventiems moteris atrodė kaip velnias, tai del to nereikia perdaug stebėtis, nes moteris bile kada gali vyrą į piktą pagundą įtraukti... Todel, jei nori buti šventu, pamačius moterį, reikia žegnotis...

Užbaigdama, noriu pasakyti štai ką: jei vyrai yra stipresni ir protingesni, tai tegul tų vėjagaudų-moterų nepristoja — jos ir be vyrų moka gyventi.

M. C.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

NESIKIŠK Į LIETUVOS REIKALUS!

Lietuvoj gimęs,
Lietuvoj augęs,
Lietuvą, jaunas
Budams, apleidęs;

Svetimoj šaly
Lietuvai dirbęs —
Nustok jai laimės
Amžinai geidęs.

—o—

Buvo laikai, kuomet Lietuva stenėjo po svetimo šiaurės meškino letena. Tie laikai dar taip nesenai buvo, kad kiekvienas koaiškiausiai pamename. Taipgi daugelis mųs, kaip Lietuvoje, taip ir Amerikoje gyvenančių senesnio amžiaus tėvynainių, net ir savo sprandais nešėme.

Lietuva, kaipo tokia, jau visiškai buvo nustojusi prasmės; ji buvo išbraukta iš pasaulinio žemėlapio ir žodyno.

Kilus pasauliniam karui, lietuviai visame pasauly griebėsi gelbėti savo nepriklausomybę. Viena iš svarbiausių Lietuvos išeivijos kolonijų buvo tai Amerikos lietuviai, kur vienas trečdalis visos tautos šiuose naujokynuose apsigyveno.

Suliepsnojus karui ir tapus atkirstiems nuo tėvynės, lietuviai instinktyviai nujautė begaliniai svarbų momentą: pirmiau pasidalinę į atskiras grupes, greitai sudarė savo tarpe taiką ir kas gyvas ėmėsi darbo ginti Lietuvos ir jos žmonių reikalus.

Amerikos lietuvių sumanumu ir pastangomis, Lietuva susilaukė nepriklausomybės. Koks džiaugsmas! Amerikos lietuviai, skaitlingomis ekskursijomis, per keletą metų keliavo Lietuvon atlankyti savo gimines, artimus, draugus ir pažįstamus; pasidžiaugti tais laimėjimais, pažiurėti ar uniformuotas tvarkadarys ištikrųjų lietuviškai kalba. Ir tai lyg kokis sapnas: Lietuvoje nėra rusų raudonsiulių žandarų, gaudančių ramius Lietuvos kaimiečius, išplėšiančių jam iš rankos lietuvišką maldaknygę.

Steigiamasai Seimas, atstovautas geriausių Lietuvos piliečių, patiekė konstituciją, laidavo Lietuvos piliečiams pilną žodžio, spaudos ir susirinkimų laisvę, privatės nuosavybės apsaugojimą, tikėjimo ir netikėjimo laisvę.

Džiaugėsi amerikietis lietuvis, kad musų pirmtakumų aušrininkų rengtoji dirva Lietuvos nepriklausomybei iš svajonių-sapnų realybe virsta.

Lietuva jauna respublika, svetimų gaivalų atvėjų atvėjais nutrempta, apiplėšta, apubaginta. Jos piliečiai kad ir nepriklausomai gyvena, bet juos didelis skurdas ir vargas prispaudęs: nėra industrijos, nei dirbtubių, nėra reikiamos medžiagos — kur nesikreipsi, visur tuščia, visur skurdas žiuri į akis.

Amerikiečiai, aukso šaly gyvenanti, griebėsi šelpti savo brolius. Milionai dolerių kas metai plaukė Lietuvon. Vadinasi, Amerikos lietuviai moka skolas savo tėvynei; skolas, kurių jie niekuomet nebuvo padarę, nes maža jų dalelė, iškeliaujant iš Lietuvos, nieko neišsivežė, išskyrus gyvybę.

Amerikos lietuviai savo drąsumu, sumanumu, darbštumu, pinigais ir politiniais keliais padarė Lietuvos nepriklausomybę galimu dalyku, nors už tai jokio kredito nereikalavo ir jo negavo. Bet galima tikėtis, kad ateity gims toks lietuvis, kuris nuodugniai-bešališkai pažiurės į faktus ir atiduos kreditą tiems, kurie jo užsitarnauja, nes istorija yra tik tuo svarbi, kad ji nemeluoja. Jei mes busime to užsitarnavę, busime nepamiršti, nežiurint to, ką šiandieniniai veikėjai savo godumu nesisavintų.

Amerikos lietuviai, mes patys numatome savo galą ir nereikia, kad kas nors mums apie tai pranašautų: iš miliono atkeliavusių lietuvių, jau dabar begu priskaitytume pusę miliono. Tiesa, turime nemaža čia gimusio ir augusio jaunimo ir jei tie jaunuoliai jaustųsi lietuviais, tai su pasididžiavimu galėtume pasakyti, kad mes, pusantro miliono lietuvių, sudarome pusę visos tautos. Bet gaila — to pasakyti negalime.

Tiesa, musų tarpe pastaraisiais penkiais metais atsirado optimistų, kurie, patys sau netikėdami, mano, kad čia gimusį jaunimą galima išgelbėti nuo pražuties. Penkių metų pastangos nepadarė mažiausios žymės. Mažiau lavinti jaunuoliai dar šiaip-taip lietuviškai kalba. Bet kokia iš jų nauda lietuvybei, kuomet jie žargonu lietuviškai kalba? Viešo darbuotojo ar veikėjo iš jo nesulauksi. Lavinti profesionalai dedasi prie lietuvių tik su išskaičiavimu kiek jam užsimoka lietuviu save vadintis. Šis milionas Amerikoje gimusių lietuvių neturi jokios organizacijos, kuri Lietuvai ką nors žadėtų.

Ir dar atsiranda tokių žmonių, kurie yra priėmę sau obalsį:

„Nesikišk į Lietuvos reikalus!"

Ir šitie žmonės drįsta save tituluoti šimta nuošimtiniais tautininkais.

Ką tu mielas skaitytojau apie tai manai? Kokis vardas tiems žmonėms geriausiai tiktų?

LIETUVIAI AMERIKOJE

AKRON, OHIO.
Vajus Del Antrojo į Lietuvą Skridimo.

Vajus aukų rinkime del antrojo skridimo į Lietuvą, rodosi, eina neblogai. Šiam reikalui komitetas sudarytas iš SLA. 198 kp., SLA. 354 kp., LARK. kuopos ir Jaunimo Draugiško Kliubo. Iki šiol jau yra surinkta už ženklelius ir narių aukomis $55.75. Pinigai pasiųsti į Chicagą. Daugiausia darbuojasi ponia Konstancija Gaskienė.

To paties tikslo parėmimui yra rengiamas balius, kuris įvyks 7 d. balandžio. Rengimo komisija užprašo netik vietinius, bet ir apylinkės, kaip tai: Cantono, Clevelando ir tt., lietuvius į šį parengimą skaitlingai atsilankyti. Parengimas įvyks Raymond svetainėje, 772 Raymond St. O ta svetainė yra didelė, vietos užteks visiems. Be šokių bus ir programas, kurį išpildys jaunimas. Rengimo komisija pasistengs visus atsilankiusius patenkinti. Taipgi bus skanių užkandžių, alaus ir tt. O muzikantai, tai bus geriausi ką galima šioje apylinkėje gauti. Prašome visus nesivėluoti, nes laike programo gali pritrukti vietos. Pradžia 6:30 val. vakare.

J. V. R., koresp.

NEW HAVEN, CONN.
„Baudžiauninkė" Scenoje.

— Na, ir kur taip greitai bėgi, Kęstuti? Gal skubinies pas kokią Birutę?

— Ką tu čia dabar nupasakojai, Eronimai? Nejau tu dar nežinai, kad aš vedęs ir kad mano žmona vardu Gabija? Aš einu nusipirkti bilietų?

— Kokių bilietų?

— Ar tai tu dar nežinojai, kad lietuvaičių „Apšvietos" draugija rengia didelį programą, tai yra keturių veiksmų dramą „Baudžiauninkė"? Prie to, dar bus statoma Dariaus-Girėno „Testamentas" ir kanklių muzikai pritariant bus padainuota naujausių dainų apie Darių ir Girėną. Tokį gražų ir turininga programą išpildys grupė rink tinių artistų iš Hartfordo bei New Britaino. Po programo gi seks įvairus žaislai ir malonus pasikalbėjimai. Visa tai tęsis iki vėlumos nakčia... Beje, o ar tavo, Eronimai, žmona nepriklauso prie šios lietuvaičių organizacijos? Ar ji nepriklauso nė prie didžiulio Susivienijimo Lietuvių Amerikoje? Jeigu ne, tai paragink ją prisirašyti... O kad tu, Eronimai žinotum, kokia garbė vyrui, kai jo žmona priklauso prie draugijų ir organizacijų!

— O kada gi tas parengimas įvyks?

— Tas milžiniškas parengimas bus balandžio 22 dieną. Prasidės 3:30 val. popiet. Bilieto kaina tik 35c. ypatai. Šio parengimo komisija turi garbės kviesti visuomenę iš visų apylinkių pasinaudoti proga ir pamatyti šį didžiulį programą. Beje, parengimas įvyks Lietuvių Salėje, 243 Front Street, New Haven, Conn. **Koresp.**

BALTIMORE, MD.
Įvairios Žinutės.

Kovo 4 d. buvo prakalbos, kurias surengė lietuvių tautinio namo-salės b-vė. Kalbėjo p. J. Tysliava, „Vienybės" redaktorius ir vietiniai: adv. N. Rastenis, adv. Grajauskas, adv. V. F. Laukaitis ir senas šios kolonijos veikėjas, p. J. Čėsna. Publikos buvo apie du šimtai. Vakarą vedė pramogų rengimo komisijos pirmininkas p. K. Maluliauskas.

Tos prakalbos buvo tai pradžia salės b-vės septynių dienų pramogų, kurios baigsis tik kovo 18 d. su šaunia vakariene, užvardinta „Gubernatoriaus Vakaras".

Kovo 7 d. buvo koncertas ir šokiai. Programą išpildė lietuviai muzikantai, po vadovyste smuikininko p. Mikašausko. Tą vakarą publikos buvo mažai, apie 100 asmenų.

Kovo 9 d. buvo fėrai ir šokiai. Rengė L. M. P. Kliubas. Publikos buvo apie 400. Liks nemaža pelno.

Kovo 10 d. buvo draugijų balius, užvardintas „Majoro Vakaras". Publikos dalyvavo virš 400. Šis vakaras buvo įdomesnis tuo, kad rinkta lietuvaitė gražuolė, kuri tai garbė teko p-lei Juskeliutei. Po išrinkimo, anglų laikraščių reporteriai nuėmė gražuolės paveikslą ir sekančią dieną patalpino laikraščiuose su gražiais aprašymais, kaipo „Miss Lithuanian".

Tą patį vakarą buvo perstatyti du seniausi šios kolonijos lietuviai: Gendruta Aleksienė, kaipo seniausia lietuvė, 86 metų amžiaus ir Matas Jonaitis, kaipo seniausias šios kolonijos gyventojas, išgyvenęs Baltimorėj 59 metus ir turintis 78 metus amžiaus.

Be to, viršutinėj salėj yra surengta ponios Rastenienės, padedant poniai Lukoševičienei, poniai Milunaitienei ir poniai Matuliauskienei, rupestingai sutvarkyta lietuviškų rankdarbių paroda, kaip tai: audinių, mezginių ir siuvinių.

Parodą publika gausiai lanko. Toje parodoje yra išstatyta ir jauno dailininko piešėjo, p. J. Norkaus, du piešiniai, kaip tai: mųs tautos budintojo Dr. J. Basanavičiaus paveikslas ir Lietuvos kaimo šiaudiniu stogu bakužė su šuliniu prieky ir kruva sienojų šone.

Kad šią parodą tinkamai aprašyti, reikia žmogaus, kuris turėtų tam tinkamą plunksną, kurios pas mane nėra. Taigi, kad nesugadinti tų brangenybių, kurios ten yra, tai aš atskirai apie toj parodoj išstatytus eksponentus nei nekalbėsiu. Tikiu, kad pasibaigus parodai rasis žmogus, kuris tinkamai aprašys, iš ko laikraščių skaitytojai galės suprasti ir tinkamai įvertinti tą mųs kulturos ir dailės meną, kuris tiesiog žavi lankytojus. Tik gaila, kad musų kunigėlis, su policijos pagelba, neleido tų iškilmių apgarinimus dalinti prie bažnyčios, kuomet salės b-vė nedraudžia katalikams net ir pačioj salėj garsinimus iškabinti ir tas kunigo nachališkumas jau nepirmas. Kartą ir šių eilučių rašytojui buvo užginta prie bažnyčios dalinti apgarsinimus ir dar bendro tautininkų su katalikais parengimo. Yra žinių, kad tas kunigėlis yra išsitaręs, kad jis nubankrutys tą, anot jo, „bedievių namą". Tačiau man atrodo, kad jo amžius pertrumpas, kad jis galėtų sulaukti, kada tas namas, tai yra lietuvių tautinis namas-salė, nubankrutys. Aš sakysiu, kad jei tas kunigėlis ir to bibliško Matuzelio amžių gyventų ir tai nesulauktų nubankrutijant. **Dalyvis.**

BINGHAMTON, N. Y.
Transatlantinio Skridimo Sąjungos Skyrius Darbuotė.

Transatlantinio Skridimo Sąjungos skyrius gana gerai darbuojasi. Narių į jį jau yra prisirašę suvirš 60 ir jau pasiuntė $131.00 į centrą. Bet nemanykite, kad tuo tas darbas jau ir užsibaigia! Toli gražu dar ne viskas atlikta. Dar liko keletas tikrų tautiečių, kurie nesuspėjo prisirašyti. Priežastis buvo ta, kad centras musų neaprupino pakaktinai knygutėmis ir ženkleliais, kurių jau senai pritrukome. Bet dabar jau baigiame visas kliutis prašalinti. Knygučių jau gavom ir centras mus informavo, kad greitu laiku gausime ir ženklelius.

Aš manau, kad iki Velykų mes jau turėsime visus Binghamtono lietuvius prirašę prie šios sąjungos. Taipgi jau turime ir planus sudarę dideliam baliui, kuris įvyks 14 d. balandžio šių metų, tai yra antram šeštadieny po Velykų. Patarčiau visiems pasipirkti tikietus išanksto, kad nereikėtų ilgai eilėje stovėti, nes manome turėti tiek svečių, kiek binghamtoniečiai dar nėra matę.

Korespondentas.

CLEVELAND, OHIO.
Margučių Parengimas.

Clev. Liet. Moterų Ratelis rengia savo metinį pokilį balandžio 7 d., Lietuvių salėje. Šis pokilis užvadintas „margučių balius". Už gražiausią ir keistčiausią margutį bus teikiama dovanos. Podraug ir už kortavimą laimėtojai aplaikys gražias dovanas. O šokikams bus gardaus alučio dulkes nuplauti.

Kiek žinau, viršminėto ratelio narės deda visas pastangas, kad visus atsilankiusius visapusiškai patenkinti.

Tikietai pardavinėjami išanksto ir galima įsigyti pas nares, kurios yra pasiėmę po kelias dešimtis tikietų ir prižadėję parduoti.

Čia turi but pavyzdis didesnėms draugijoms, kad grupė susidėjusi iš poros dešimčių narių bendrai besidarbuodama sutraukia kelis šimtus rinktinės publikos.

Mat ne uždyką pasakyta, kad kokybė kai kada daugiau reiškia, negu kiekybė.

Jeigu man netikit — atsilankę persitikrinsit ir man pasakysit, nes aš busiu. **A. M. P.**

Paskutiniai Įvykiai Okupuotoje Lietuvoje

Kaunas, vasario 21 d. — Jau nebe pirmą kartą nedora Vilniaus krašto okupantų ranka griebėsi šlykščiausių priemonių Okupuotosios Lietuvos lietuvių persekiojimui. Per 13 okupacijos metų daug vietos gyventojų lietuvių už jų lietuviškumą buvo įvairiai persekiojama, tardoma, piniginiai bausta, ištremiama, kalinama ir net žudoma. Daug buvo uždaryta lietuviškų mokyklų ir kitų kulturos įstaigų. Paskutiniai įvykiai vėl parodo, kad persekiojimų banga tęsiasi ir toliau.

Lietuvos nepriklausomybės šventės vasario 16 d. išvakarėse Varšavos telegramų agentura Pat pranešė, kad Lenkijos valdžia leidžianti lietuviams Vilniaus krašte minėti vasario 16 dieną, kaipo lietuvių tautos šventę. Jau ši žinia sukėlė Okupuotosios Lietuvos lietuviuose nerimą, nes buvo aišku, kad tuo prisirengiama naujiems lietuvių persekiojimams. Ir ištikrųjų, jau tuo pačiu laiku prasidėjo masinis lietuvių inteligentų suėmimas. Liko suimta virš 30 lietuvių, kurių tarpe daug mokytojų, skaityklų vedėjų ir kitų lietuvių darbuotojų — žurnalistų, studentų. Suimtųjų likimas dar nežinomas. Kratos ir suėmimai tęsiasi. Vilniaus radio pranešimu tas daroma keršto sumetimais del esą lenkų persekiojimų Nepriklausomoje Lietuvoje.

Toks jų motyvavimas jau nebe pirmas. Šis kerštas padarytas už tai, kad Panevėžy buvo uždaryta slapta lenkiška namų mokykla, kurioj lenkų dvarininkai, pasamdę lenkų studentų, mone lenkiškai savo , o be to dar per prievartą ir darbininkų kumečių lietuvių vaikus, grąsindami darbininkams atleisią juos iš darbo, jei jie nesutiktų savo vaikų į tą jų mokyklą leisti. Tokių mokyklų steigimas yra grynai priešvalstybinis darbas, nes lenkams, kaip ir kitoms mažumoms, ne tik nėra užginta turėti savų mokyklų Nepriklausomoje Lietuvoje, bet net gi teikiama tam darbe nemaža paramos, — duodama stipendijų, suteikiama gimnazijoms valstybinės teisės ir kt. Todel lenkų okupantų tokios žemos doros žygiais Okupuotos Lietuvos krašte yra pasipiktinusi visa Nepriklausomos Lietuvos lietuvių visuomenė.

Vilniui Vaduoti Sąjunga gauna daugybę protestų, smerkiančių tuos lenkų darbus. Visur vyksta mitingai. Vasario 20 d. vakare įvyko Vytauto Didžiojo Universiteto lietuviškųjų studentų organizacijos sąjungos (LSOS) sušauktas visų studentų lietuvių protesto susirinkimas-mitingas. Kalbėjo LSOS ir studentų atstovybės pirmininkai ir visų lietuviškų studentų grupių atstovai ir įteikė protesto rezoliucijas, kuriose reiškiama noro, kad Nepriklausomos Lietuvos lenkams nebutų teikiama tiek daug visokių lengvatų, ypač, kad nebutų remiama stipendijomis ir pašelpomis, kad jų mokykloms ir kulturos įstaigoms nebutų duodama subsidijų, kad nebutų išmokama už nusavintus dvarus ir miškus ir kt.

Kitomis dienomis Kaune ir kitur vėl buvo padaryta eilė protesto mitingų. Lietuvos spauda įvykius plačiai pažymi. Žurnalas „Musų Vilnius" išleido kelias ekstra telegramas.

Vyg.

Šiltinės Epidemija Lenkų Okupuotoj Lietuvos Daly

Vadinama administracijos linija, kuri skiria lenkų okupuotą Viinijos kraštą nuo laisvosios Lietuvos, **perkerta daugelio ukininkų laukus pusiau.** Kad ukininkai galėtų iš laisvos Lietuvos nueiti apdirbti savo laukus, esančius okupuotoj Lietuvos daly, arba kad galėtų ukininkai iš anos pusės ateiti apdirbti savo laukus esančius šičia, toje linijoje yra daugelis pereinamų punktų.

Dabar šie visi pereinami punktai uždaryti ir nei vienas žmogus nei į aną, nei iš anos pusės nebėra praleidžiamas. Punktus uždaryti privertė dėmėtosios šiltinės epidemija, kuri dabar siaučia lenkų okupuotoje Lietuvos daly. Ligi uždarant buvo pastebėta, kad ne vienas, nuėjęs į aną pusę, liga užsikrėsdavo, o paskui, grįžęs atgal, užkrėsdavo ir kitus. Dėmėtąja šiltine susirgimų ties administracijos linija pasitaikė jau gana daug, o Trakų apskrity net tiek, kad tikslu užkirsti jai kelią prisiėjo kuriam laikui net uždaryti mokyklas ir šiaip vietas, kur sueina daug žmonių. Pavartojus visas priemones, lištinės pavojus laisvoje Lietuvoje jau prašalintas, tačiau lenkų okupuotoje dar siaučia, nes ten jaučiamas trukumas sanitarinės pagelbos, be to, jai plisti, del žmonių skurdo, yra geresnės sąlygos. Tsb.

NAUJAS LAIKRAŠTIS.

Pradėjo eiti laikraštis „Vakarų Vėtra", pasiėmęs sau tikslą aiškinti hitlerišką pavojų Lietuvai ir kitiems Pabaltijo kraštams.

Lietuva Tėvynė Musų

Čia aš noriu bent keliais žodžiais prisiminti apie Dzukiją.

Dvi ištisas savaites guliu aš ligoninėje. Taip man nuobodu... Norėtųsi bent kokį lietuvišką laikraštį pasiskaityti. Atneša man ligoninės darbininkas (lietuvis) pasiskaityti vieną lietuviškų laikraščių. Nors tai lietuvybę neigiantis laikraštis, bet vis tik jį galas galan perskaičiau. Tarp kita ko tulas „draugas" pasijuokia ir iš Dzukijos. Šitai man begaliniai širdį užgavo. Ir kaip gi neužgaus — aš esu Dzukijos duktė ir tai, kuo iš mano gimtinio krašto juokus daroma — mane skaudina.

Veik apsiašarojus, pradėjau galvoti apie tą, senai paliktąjį mano mylimą kampelį — Dzukiją. Guliu lovoje, o vaizdai vienas paskui kitą, kaip kine, bėga. Prisimena man tų kalnelių viršunės, kurios žiemą-vasarą žaliomis pušelėmis apaugusios žaliuoja. Rodos pro mano akis bėga Merkis (upė), kuri taip sraunai teka, kurios krantai gražiomis žydinčiomis pievomis mirguoja; Merkis, kuris apaugęs medžiais, kurie, savo šaknis į vandenį įmerkę ir pats į save it veidrody žiuri. Žilvičių krumai, kuriuose vasaros vakarais gražiais balseliais lakštingalai čiulba, o rytui išaušus ir lakštutei nutilus — gegutė graudžiai kukuoti pradedant ir vėliau, ore iškilęs, vyturiukas savo čiru-vyru melodiją užtraukia. Oras smagiomis melodijomis virpa...

Prisiminė man grikiais užsėti laukeliai, gražus beržai, išsišakoję liepos, kurių lapuose ir žieduose bitutės medaus ieško ir duzgia.

Tiesa, Dzukijos bakužėlės prastos, bet prie kožnos jų lango gėlių darželis, kuriame lietuvė-sesutė, po sunkių dienos darbų, sau paguodą randa. Čia ji prisimena savo brolius ir sesutes, iš namų išvykusius. Prisimena ji ir jus, broliai Amerikos lietuviai. Kiekviename džiaugsmo ar liudėsio momente ji eina į savo gėlių darželį ir pasiskundžia-pasikalba su gėlelėmis. Nors jos ir tylios, bežadės, bet moka ją nuraminti.

E, nueik į Dzukijos kaimą šeštadienio ar sekmadienio vakare! Paklausyk, kaip gražiai Dzukijos jaunimas dainuoja! Tai iš širdies išplaukianti jausmai. Jie tomis dainomis skundžiasi-pasakoja savo vargus ir džiaugsmus. Jie atpasakoja apie sesučių pinamus vainikėlius, bernelių ilgėsius, apie mergeles, kurios savo bernelius-kareivius tėvynės ginti išėję... Dzukijos jaunimui daina, tai džiaugsmo ar liudėsio valandoje geriausia draugė.

Prisiminiau tuos vyšnių sodus, kuriuose išsirpusios raudonos vyšnios praeivį vilioja. Rodos matau, per laukus besitęsiantį ilgą akmeninį kelią (plentą), kurį iš abiejų pusių rugių laukai apsupę. Akyse vaizduojasi mergaitės, moterys ir vyrai, rugių piovėjėliai, kurie po sunkaus dienos darbo liudnas ar smagias dainas dainuoja ir savo vargelius, sunkius darbelius užmiršti stengiasi...

Ilgokai pagalvojus, mačiau visos Lietuvos vaizdą ir man rodėsi, kad musų visa Lietuva, o ypač Dzukija, gražiausia šalis visame pasauly. Ak, Lietuva, Tėvynė Musų! Ak, gimtini mano krašte! Kada mes tave atlankysime, kada tėvelių kapus apraudosim, kada žuvusių už Lietuvos nepriklausomybę brolelių kapus gražiomis gėlelėmis apsodysime?!

Alena Gudaitienė.

AMERIKA

Arba rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams.

„TĖVYNĖS" ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

Vienybė

SENIAUSIAS LIETUVIŲ DU-KART SAVAITINIS LAIKRAŠTIS

Leidžia

Liet. Spaudos Korporacija

VIENYBĖ per 48 metus rupinosi Lietuvos ir lietuvių išeivijos reikalais. VIENYBĖ kovojo ir kovoja su liet. ir Lietuvos priešais. VIENYBĖ yra geriausia draugė visų lietuvių. VIENYBĖ talpina įvairius straipsnius apie Lietuvą ir visame pasauly gyvenančius lietuvius bei jų reikalus. VIENYBĖ teikia žinias iš viso pasaulio. VIENYBĘ redaguoja prityrę laikraštininkai. Vienybėje yra juokų skyrius TARKA, kuri tarkuoja visus lietuviškus nusidėjėlius. VIENYBĖJE bendradarbiauja geriausi lietuviai rašytojai. VIENYBĖ privalo rastis kožno lietuvio šeimoje. VIENYBĘ turi skaityti kožnas lietuvis — senas ir jaunas, nes ji visų reikalais rupinasi.

VIENYBĖS KAINA:

Amerikoje	Užsieny
$3.00 ..... metui	$4.00.
$1.75 ... pusmečiui ...	$2.00
Brooklyne metams	$3.50

Nuo sausio 15 iki gegužės 1, 1934 m. kožnas naujas skaitytojas gaus gerų knygų $1.00 vertės veltui.

Brangus lietuviai! Užsirašykite šį seniausią lietuvių laikraštį. Jis bus Jusų kelrodžiu Jusų gyvenimo eigoje. Jis ves Jus į šviesą ir tiesą. Jis suramins Jusų širdis Jusų liudėsio valandoje. Jis pasidžiaugs Jusų džiaugsmais. Jis painformuos Jus apie bendrą pasaulinio gyvenimo eigą. Jųs turėsite geriausią draugą Jusų gyvenime.

Užsirašydami Vienybę adresuokit:

Lithuanian Press Corporation
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Vienybės Vajus

Su sausio 15 diena VIENYBĖ skelbia naujų skaitytojų gavimo vajų. Vajininkams (agentams) teikiama didelės dovanos geromis knygomis ir pinigais. Daugiausia naujų skaitytojų gavę vajininkai knygomis gaus nuo $5 iki $25 ir po vieną dolerį pinigais už kožną skaitytoją. Gera proga kožnam lietuviui užsidirbti keletą ar keliolika dolerių ir įsigyti dvasinio maisto — gerų knygų. Kviečiame visus lietuvius į šį vajų stoti. Norintieji laimėti dovanas, lai kreipiasi žemiau paduotu antrašu. Platesnes informacijas suteiksime laišku.

Adresuokite:

Vajaus Komisija
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

SLA. VEIKĖJAI SUSIDOMĖJĘ SEKAMU SEIMU.

Kaip žinoma, sekamas SLA. 38-tas Seimas įvyks birželio 25 d. savaitėje, Detroit, Mich. Didžiojo New Yorko, kaip ir kitų kolonijų, SLA. kuopų veikėjai gyvai susidomėjo prisirengimu Seimui — išrinkimu jų nuomone tinkamiausių delegatų į Seimą, kaip lygiai ir Pildomosios Tarybos rinkimais. Susirinkdami bureliais tariasi šiais organizacijos reikalais.

SLA. veikėjus galima tik pagirti, kad jie gyvai rupinasi pačiais svarbiausiais organizacijos reikalais. Juk Pildomosios Tarybos išrinkimas ir Seimo sudarymas yra pamatinės svarbos dalykais organizacijos gyvenime. Prieš Seimą stovi visa eilė svarbių ir rimtų darbų. Į Pildomąją Tarybą reikia išrinkti tokius veikėjus, kurie netik jiems pavedamas pareigas pilnai supranta, bet kartu turi buti sąžiningi ir rimti žmonės, kurie pajėgs atsidavusiai tarnauti tose pareigose. Susivienijimo padėtis reikalauja sudaryti tokią Pildomąją Tarybą, kad ji harmoningai, visišku tarpusaviu **susipratimu, be jokių asmeninių užsivarinėjimų galėtų organizacijai tarnauti, vien jos reikalus svarbiausiu savo, kaipo viršininkų, uždaviniu statydami.** Šitokiais organizacijos viršininkais gali buti tik rimti ir nuoširdųs veikėjai, kurie pilnai supranta Susivienijimo svarbiuosius tikslus, jo nuveiktus darbus ir jo pergyvenamus sunkumus šio ekonominio krizio metu, kurie pajėgia organizacijos reikalus statyti augščiau visokių grupinių ir asmeninių siekinių.

Seimo delegatais irgi turėtų **buti renkami tik tokie veikėjai, kurie** nori į Seimą vykti vien **tuo tikslu, kad organizacijai patarnauti. Kurie pasireiškia grupinių ar asmeninių ambicijų atstovais, tokie veikėjai nebus pilnai naudingais organizacijos rei kalams delegatais.**

SLA. kuopų veikėjai savo pasitarimuose Seimo sudarymo ir Pildomosios Tarybos rinkimų reikalais svarbiausiai turėtų remtis tuo principu, kad į Seimą ir į Pildomąją Tarybą patektų **tik Susivienijimo reikalams atsidavę ir organizacijos veikime užsitarnavę veikėjai.** Tokiuose pasitarimuose gerbiami veikėjai taipgi neturėtų praleisti progos pasitart ir organizacijos veikimo praplėtimui. Turime prisipažinti, kad Didžiojo New Yorko ir apylinkės SLA. **kuopų veikimas labai apmiręs, net ir šioje apylinkėje gyvuojančio SLA. 5-to apskričio negalima išjudinti prie gyvesnio veikimo. Už tai pirmoje vietoje kalti kuopų veikėjai, nes visas organizacijos gyvumas ir veikimas beveik išimtinai priklauso nuo veikėjų iniciatyvos ir pasidarbavimo. Besirupindami organizacijos reikalais, kartu rupinkimės ir vietiniais kuopų reikalais.** **Kandidatas.**

SVARBUS JAUNIMO LAVINIMO DARBAS.

Antradienių vakarais, Lietuvių Piliečių Kliubo salėje, Brooklyne, susirenka skaitlingas burelis mergaičių ir vaikinų pasimokyti lietuvių kalbos ir rašybos. Mat jau kelinta savaitė čia veikia jaunuolių vakarinė mokykla, kuri suorganizuota Lietuvių Radio Valandos palaikytojo p. V. Matusevičiaus ir p. Pr. Bajoro pastangomis. (Pasta rasis ir mokytojauja, veltui savo patarnavimą teikdamas.) Prie šios mokyklos palaikymo prisideda ir Lietuvių Piliečių Kliubas, veltui teikdamas salę pamokoms. Mokyklą lanko virš 70 mokinių — vaikinų ir mergaičių nuo 15 iki 25 metų amžiaus. Visi nuoširdžiai rupinasi išmokti lietuviškai skaityti, rašyti ir kalbėti.

Be tiesioginių skaitymo ir rašymo pamokų, kiekvienas pamokų vakaras baigiamas pakviestų lektorių mokiniams paaiškinimais įvairių dalykų. Iki šiol sekami lektoriai aiškino: V. F. Jankauskas apie lietuvių tautos senovę ir jos pėdsakus pasaulio istorijoje; Antanas Alekna — Lietuvos geografiją; „Vienybės" redaktorius J. Tysliava — lietuvių literaturą; „Tėvynės" redaktorius S. E. Vitaitis — Amerikos lietuvių jaunimo uždaviniai. Šitos laisvos lekcijos mokiniams labai patinka ir visi jomis įdomauja.

Šitas veikėjų pastangas reikia pavadinti svarbiu jaunimo lavinimo darbu. Taip pat skaitlingai jaunimo lankomos šios pamokos parodo, kad ir didmiesčio lietuvių jaunimas yra tautiniai gyvas ir nori išmokti lietuvių kalba skaityti ir rašyti ir įdomauja lietuvių tautos praeitimi ir šiandieniniais jos siekiniais. Geriausio pasisekimo šiai jaunuolių mokyklai!

Mokyklą Aplankęs.

NAUJAS „TĖVYNĖS" ŠTABO NARYS.

Kovo 19 d. pradėjo dirbti „Tėvynės" spaustuvėje gabus ir patyręs spaustuvninkas p. Kazys J. Paulauskas iš So. Boston, Mass. Kadangi p. Paulauskas pasiryžęs pastoviai apsigyventi New Yorke, tai So. Bostono ir jo apylinkės lietuviai neteks energingo ir sumanaus veikėjo, nes ir dabar p. Paulauskas yra SLA. 2-ro apskričio sekretorium ir SLA. 43 kuopos sekretorium. Jis daug yra pasidarbavęs SLA. reikalais Bostono apylinkėje. Bet tokis atsidavęs organizacijos labui veikėjas bus naudingas ir SLA. Centro štabe darbininkas. Geriausio pasisekimo p. Paulauskui stojusiam darbuotis SLA. Centre!

LINKSMOS JUOZAPINĖS.

Kovo 19 d. susirinko burelis giminių ir draugų į SLA. narių ponų Glaveckų namus, Brooklyne, paminėti Juozapines. Mat p. Glaveckas yra Juozas. Kaip paprastai vaišingoji ponia Glaveckienė nuoširdžiai pavaišino svečius skaniais užkandžiais ir kitu kuo. Ponia Čipkauskienė iškepus atnešė gražų tortą, pavasario uogomis — žemuogėmis papuoštą, kurio skanumą svečiai visą vakarą gyrė.

Viešnios ir svečiai draugingai pasilinksmino ir p. Glavecko pusbroliui, p. Albinui Bepirščiui, vadovaujant gražių dainų padainavo. Taipgi ačiu ponų Glaveckų vaišingumui, Juozapinės labai linksmai paminėta. Svečiai skirstydamiesi apie 12 val. nakties linkėjo p. Glaveckui dar daug, daug Juozapinių sulaukti ir taip linksmai praleisti, kaip šios praleista. **Viešnia.**

Linksmai ir draugingai Juozapinės paminėta Brooklyno ir apylinkės lietuviams plačiai žinomo graboriaus p. Juozo Garšvos rezidencijoje, Glendale. Susirinkęs skaitlingas burelis ponų Garšvų draugų pasveikinti Juozą varduvių proga, gražiai pasilinksmino svetingos ponios Garšvienės vaišinami skaniais užkandžiais ir linksminančiu „skystimėliu". Ponų Garšvų vaišingumą visi žino, kam teko progos į jų namus patekti.

Viešnios ir svečiai vėlai naktį skirstydamiesi linkėjo p. Garšvai laimės ir daugelį dar Juozapinių praleisti taip linksmai, kaip šios buvo. Buvo tikrai malonus ir atmintinas pasilinksminimo vakarėlis.

Svečias.

„VIENYBĖS" METINIS KONCERTAS.

Kaip žinoma, balandžio 8 d., Klasčiaus Clinton salėje, Maspethe, įvyksta „Vienybės" metinis koncertas, kuris žada buti žymiu šio sezono Brooklyno lietuvių parengimu. Programe dalyvauja: p-lė Mickunaitė, p-lė Katkauskaitė, p. Banys ir nesenai iš Lietuvos grįžęs p. Pr. Rimkus. Pagaliau dalyvaus ir Operetės Choras. Po koncertui bus balius WMBQ Radio Valandos orkestrui visokius šokius grojant.

Bus labai įdomus ir linksmas parengimas, todel tikimasi, kad Brooklyno ir net tolimesnių kolonijų lietuviai skaitlingai atsilankys į šį parengimą, kad tuomi paremti „Vienybę" ir kartu smagiai laiką praleisti. Bilietai jau pardavojami ir, sakoma, smarkiai platinasi. Mat kiekvienas nori buti išanksto užtikrintu su vieta šiame metiniame „Vienybės" parengime, kuris bus linksmas ir įdomus.

Vienybietis.

LANKĖSI REDAKCIJOJ.

Kovo 19 d. lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės" Redakcijoj Dr. A. Bacevičius iš Elizabeth, N. J. Dr. Bacevičius yra ilgametis SLA. narys ir gyvai įdomauja organizacijos reikalais. Nors netoli SLA. Centro gyvena, bet yra retas svečias. Nuoširdžiai pasikalbėta įvairiais organizacijos reikalais. Dr. Bacevičius praktikuoja mediciną Elizabethe pačiame miesto centre ir yra plačiai žinomas tarpe įvairių tautų žmonių kaipo sumanus ir geras gydytojas.

BAISI ŠEIMOS TRAGEDIJA.

Bronkse gyvenantis tulas Jonas McHale, 30 metų amžiaus ir keturių dukterų tėvas, kovo 17 d. kujaliu užmušė savo keturių metų dukterį ir kitas tris sunkiai sužeidė, kurių viena tuo jaus mirė ligoninėje, kita mirtinai sužeista ir nėra vilties jos pasveikimui ir tik viena, 6 metų amžiaus ir vyriausia mergaitė, turi taip sakant progą kovoti už išlikimą gyva. Policija sujudus ieškoti žmogžudžio paskelbė jį religiniu maniaku, kuris del to buvo patekęs net į beprotnamį ir tik nesenai iš beprotnamio išleistas.

Sulig dukteržudžio žmonos pasakojimo, McHale šeštadienį pareikalavo savo žmoną, kad ji eitų su juo į airių patrono šv. Patriko garbei surengtą balių, bet ji atsisakius eiti, nes neturinti ką palikti prie keturių savo dukrelių, kurių vyriausia yra 6 metų amžiaus, o jauniausia pusantrų metų amžiaus. Vyras supykęs išbėgo iš namų. Neužilgo ir ji apsirengus ir išėjus į krautuvę nusipirkti maisto. Kuomet po 20 minutų laiko sugrįžo namo, rado veną mergatę kujaliu užmuštą, o kitas tris mirtinai sužeistas, be sąmonės McHale apie 15 metų atgal yra atvykęs iš Airijos.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ.

Be kitų šią vasarą rengiamų ekskursijų į Lietuvą Cunard Linija rengia dvi ekskursijas, kurių pirmoji išplauks iš New Yorko gegužės 3 d., didlaiviu „Aquitania", vadovybėje prityrusio kelionėse p. P. Bukšnaičio. Antra ekskursija išplauks iš New Yorko birželio 16 d., greit laiviu „Berangaria", vadovybėje Linijos viršininko p. S. Bergo. Abu šie ekskursijų vadai yra Amerikos lietuviams gerai pažįstami, nes jie praeityje sekmingai vadovavo ir keleiviams patarnavo Cunard Linijos laivais vykstančioms į Lietuvą ekskursijoms.

Šių ekskursijų vadai suruoš laivuose visokius pasilinksminimus lietuviams ekskursantams ir visais reikalais keleiviams patarnaus, kad jų kelionė į senąją tėvynę butų pilna malonumų ir linksmumo. Jie prižiurės, kad keleivių bagažas butų tvarkoje išsiųstas į jų keliaujamas vietas, pagelbės išgauti vizas ir visais kelionės reikalais veltui patarnaus. Todel šios dvi ekskursijos žada buti sekmingos, nes daugelis Amerikos lietuvių jomis susidomėję ir rengiasi su šiomis ekskursijomis vykti šią vasarą paviešėti senojoj tėvynėj. Linkėtina geriausio pasisekimo suorganizuot kuodidžiausias ekskursijas pp. Bukšnaičio ir Bergo vadovybėje! Abudu yra malonųs žmonės ir abudu yra gabųs ir patyrę ekskursijų vadai.

Aš Važiuosiu.

PASIŽYMĖJUS MOTERIS.

New Yorko miesto Sveikatos Taryboje tarnauja jau 39 metai bakteriologijos srityje pasižymėjus moteris, D-rė Ona W. Williams. Kadangi ji sulaukus jau 70 metų amžiaus, tai naujoji administracija pasiulė jai išeiti iš tarnybos ir pasiduoti pensijos gavimui, kad liktų tuščia vieta, kurią galėtų užimti jaunesnis bakteriologas.

Tačiau D-rė Williams yra pasaulinės garsenybės bakteriologė ir jos prievarta išvarymas iš tarnybos butų nuostolis moksului ir visam reikalui, kuriam jos gabumai ir patyrimas tarnauja. Mat D-rė Williams yra išradusi budą difterijos bacilų giminės pažinimui, kuris naudojamas visame pasaulyje, pagaliau ji patobulino „rabies" ligos pažinimą, kuri dabar galima tikrai pasakyti į kelias minutes, kuomet seniaus reikėdavo 10 dienų laiko jos pažinimui ir ligai įsisenėjus pastodavo sunkiai išgydoma. Ji taipgi ištobulino budą pažinimui ir pavojingos akių ligos — trachomos.

Todel daktarai ir net įtakingi New Yorko laikraščiai protestuoja prieš pasimojimą D-rę Williams pašalinti iš tarnybos Sveikatos Taryboje, kurioje jos darbas esąs nepavaduojamai brangus. Sakoma, miestas tokių tarnautojų reikalingas, nežiurint kokio amžiaus jie nebutų.

IŠRADIMAS SUSKAITYMUI RADIO KLAUSYTOJŲ.

New Yorko Universiteto inžinerijos mokslo lektorius Dr. Hopkins išrado naują prietaisą prie radio priimtuvo, su kurio pagelba bus galima suregistruoti radio klausytojai, kurie galės taip pat centralinėje radio stotyje užregistruoti ar jiems patinka programas, ar ne. Tam tikra kombinacija su elektros pagelba bus galima duoti signalai į radio stotį trimi tame pridėtiniam aparate pritaisytais knypkiais. Vieną knypkį paspaudus centralinėje radio stotyje užregistruos „klausau", kitą knypkį paspaudus užregistruotos „taip", jei programas patinka, o trečią knypkį paspaudus užregistruotos „ne", kas reikš, kad programas nepatinka.

Šis naujas prietaisas yra paprastos cigarų dėžutės didumo ir kainuos tik vieną dolerį. Tokius prietaisus pridėjus prie visų radio apartų kiekvienuose namuose, daugeliu dalykų radio stotys galės susikalbėti su savo klausytojais ir sužinoti jų nuomones vienu ar kitu reikalu. Gyvename įvairių išradimų amžiuje, tad nenuostabus ir šis naujas išradimas.

— Kas neapsirupina savo rytojum, tas rytojaus sulaukęs verkia.

— Kas juokus daro su rytojum, tas negali tikėtis gero rytojaus.

Kaip Telefonas Jusų Namuose Pagelbsti Pats Save Apsimokėti

Lytus ar sniegas gadina drabužius

TELEFONAS jusų namuose tai kaip ir geras pagelbininkas, kuris padaro daugiau, negu jo prašoma. Jis pagelbsti net pats save apsimokėti.

Jųs žinote, pavyzdžiui, kaip lengva sugadinti rubus ar čeverykus kuomet jųs patys ar jųs šeimos nariai, lyjant ar sniegtint, turi iš namų su reikalais išeiti. Jųs žinote, kad sušlapus ar sušalus galima pagauti ligą. Jųs žinote, kad jei ypatiškai turite nueiti pas ką nors, toli nuo jųs gyvenantį, — tas ima laiko ir tas kainuoja pinigus, kuriuos galėtumet kitiems reikalams sunaudoti.

Peršlapimas ar peršalimas gali susargdyti

Telefonas namuose apsaugoja nuo išlaidų, kurios dažnai pasidaro telefono neturint. Telefonas yra naudingas pagelbininkas ir tuo pačiu laiku suteikia smagumą ir apsaugą.

Ar jųs nusistatėte telefoną įsigyti ar ne — mes mielai sutiksime jums paaiškinti, kaip mažai jis kainuoja. Atsikreipkite į bile jums patogų Telefono Biznio Ofisą, o mes neprievartausime jus telefoną užsisakyti— tat kodel apie tai nesužinoti?

Telefonas išvengia asmens kelionių

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

IŠ NEW YORKO

DIDELĖS EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

RENGIAMOS LIET. LAIV. AGENTŲ SĄJUNGOS AMERIKOJE

Moderniškuoju, baltu Motorlaiviu „GRIPSHOLM" Gegužės 28 Liepos 3, š.m. Į KLAIPĖDĄ PER GOTHENBURGĄ

GEGUŽĖS 28 — M.L. „GRIPSHOLM" — TIESIOG Į KLAIPĖDĄ

KITI IŠPLAUKIMAI

„KUNGSHOLM" ..... Balandžio 4
„GRIPSHOLM" ..... Balandžio 21
„KUNGSHOLM" ..... Gegužės 7
„DROTTNINGHOLM" Gegužės 18

Informacijų ir laivakorčių kreipkitės į vietinius agentus arba į

SWEDISH AMERICAN LINE

BOSTON, 10 STATE STR.—NEW YORK, 21 STATE STR.—CHICAGO, 181 NO. MICHIGAN AVE.

— Brošiurėlė apie ekskursijas Tamstai bus suteikta veltui ant pareikalavimo. —

Tel. Newtown 9-4464
ANT. J. VALANTIEJUS,
Laisniuotas Graborius ir Balsamuotojas.
Apdrauda visose šakose.
Notary Public.
54-41 — 72-nd Street,
(4 Lexington Ave.) arti
Grand St., Maspeth, L.I.N.Y.

UŽ LIETUVOS BONUS

Mes mokame augščiausią rinkos kainą. Neparduokite pirm parašymo pas mus.

Kurt H. Schurig & Co.,
50 Broadway, New York.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukinu, nes skaudėjimai nat patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND mostis lengvai prašalina viršminėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siunčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už $1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „ŠALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų.

JUSTIN KULIS,
3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

SKAITYKITE KNYGĄ

AMERIKA

Rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietuviams.

Kaina $1.00

„TĖVYNĖS" ADMINISTR.,
307 West 30th Street,
NEW YORK, N. Y.

SUSTIPRINA NERVUS IR PAGELBSTI JIEMS ĮGYT NAUJĄ SVEIKATĄ

NUGA-TONE sustiprina nervus, pataiso apetitą, stimuliuoja prie normališko veikimo virškinimo organus, užtikrina ramų miegą, ir pataiso abelną sveikatą.

NUGA-TONE jau yra vartojamas per 45 metus, per tą laikotarpį jis įrodė esąs labai pagelbingas silpniems ir liguistiems vyrams ir moterims. Ne praleiskite ne pamėginę NUGA-TONE. Parsiduoda visose vaistinyčiose. Gaukite tikrą NUGA-TONE, nes joks kitas vaistas ne atneš tokių pasekmių.

DIDELĖ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Rengia ir prižiuri
Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje

Populiariu Kabininiu Garlaiviu

„STUTTGART"

Išplauks iš New Yorko
LIEPOS 12 d., 1934 m.,
tiesiai be persėdimo į Klaipėdą

TREČIOS KLESOS KAINOS:

Iš New Yorko į Klaipėdą .... $ 97.50
Į abi pusi — į Klaipėdą ir atgal $167.00

Pridedant Jung. Valst. Taksus

Del informacijų kreipkitės į:

COSMOPOLITAN TRAVEL SERVICE, *Prop.* J. AMBRAZIEJUS, 168 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. TRECIOKAS, 197 Adams St., Newark, N. J.
JOHN SEKYS, 433 Park St., Hartford, Conn.
VIENYBE TRAVEL BUREAU, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
G. A. KYBA, AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
ATLANTIC TRAVEL SERVICE, K. SIDABRAS, *Prop.*, 342 W. B'way, So. Boston, Mass.
PETER BARTKEVICIUS, 678 N. Main St., Montello, Mass.
MR. PAUL MOLIS, 1730—24th St., Detroit, Mich.
LITHUANIAN NEWS PUB. CO. NAUJIENOS, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
OHIO LITHUANIAN PUBLISHING CO. DIRVA, K. S. KARPIUS, 6820 Superior Ave., Cleveland, O.
MR. C. J. WOSHNER, 2013 Carson St., Pittsburgh, Pa.
MR. A. VARASIUS, 206 All Nations Bank Building, 1200 Carson St., Pittsburgh, Pa.

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD